

Verdal kommune



Årsberetning 2014

Verdal, 24.03.15

Innhold:

1.	Rådmannens innledning	3
2.	Situasjonsbeskrivelse organisasjon	5
2.1.	Organisasjonskart for Verdal kommune 31.12.14.....	5
2.2.	Årsverksutvikling	6
2.3.	HMS.....	7
2.4.	Diskriminering og likestilling	8
2.5.	Fravær	9
2.6.	Tilstand Verdal kommune	10
2.7.	Etikk.....	11
2.8.	Internkontroll	11
3.	Kapittel 3 Økonomi	13
3.1.	Regnskapsresultat	13
3.2.	Investeringer	18
3.3.	Balanseregnskapet	19
3.4.	Finansstrategi	19
3.5.	Driftsresultat for kommunedelplanområdene	29
4.	Kommunedelplanområdene	30
4.1.	Administrasjon - finans.....	30
4.2.	Oppvekst.....	31
4.3.	Helse, omsorg og velferd	33
4.4.	Øvrige virksomhetsområder	35

1. Rådmannens innledning

Årsberetningen for 2014 følger regnskapet på tradisjonelt vis, med fokus på økonomiske utviklingstrekk og kommunelovens formalkrav om rapportering. En supplerende årsrapport ble lagt fram for kommunestyret tidligere i år. Denne fokuserte på status på politiske mål, vedtak og tjenesteutvikling.

I 2014 har hele nasjonen feiret Grunnlovsjubileet. Når dette nå er over er et neste stort fokus Stiklestad 1030 – 2030. Dette blir et langsiktig perspektiv og mulighetsbilde vi som samfunn skal arbeide jevnlig med i årene framover mot 2030.

Likevel er det hverdagens aktiviteter og kommunens evne til å styre den daglige utviklingen og aktiviteten som er bærebjelken i arbeidet for å skape rom for å gripe de langsiktige mulighetsbildene. Det er i de daglige prioriteringene handlingsrom for å ta nye samfunnsmandater må skapes.

Starten av 2014 ble sterkt preget av at aktivitetsnivået i 2013 bidro til regnskapsmessig underskudd i 2013. Dette innebar at forutsetningene for aktivitetsnivå, som ble lagt i budsjettet for 2014, ikke lenger var de samme. Kommunestyret gjorde en budsjettrevisjon for å et godt stykke på veg tilpasse driftsnivå på våren 2014.

Opp mot kommunestyrets bevilgningsvedtak for 2014 er det et merforbruk i regnskapet på om lag 10,5 millioner kroner. Dette er ikke et godt nok resultat, ut fra at kommuneregnskap skal gå i balanse.

Bak dette resultatet ligger mange forhold, både positive og negative. Hele pleie- og omsorgsområdet, skolene, barnehagene, teknisk drift, kulturtjenesten og administrasjon leverer regnskap i bra økonomisk balanse etter budsjettreduksjon. Det er meget bra, og et resultat av sterke prioriteringer og bevisst godt arbeid gjennom året.

De seks vedtatte strategiske føringene i økonomiplanen er styrende for retning i arbeidet:

1. Sterkt fokus på ledelse, samhandling og helhet for effektiv tjenesteproduksjon.
2. Vurderinger om vi har riktig organisatorisk og geografisk bærekraftig struktur må fortsette.
3. Kontinuitet og samordning av hjelpetjeneste for å skape "vinnerne på morgendagens arbeidsmarked". Programmet "De utrolige årene" (DUÅ) prioriteres som virkemiddel.
4. Effektivitet i arbeidsprosesser, spesielt innen "volumtjenester".
5. Et gjennomgående folkehelseperspektiv og mål om at folk skal mestre eget liv.
6. Infrastruktur må bygges for effektiv kommunal tjenesteyting.

I det regnskapsmessige merforbruk er en avsetning på 3,7 millioner til eventuell utbetaling av pensjonskostnader til ikke-kommunale barnehager. Dette er ikke en avsetning som følge av driften i 2014, men er knyttet til i hovedsak tidligere års forhold og er ikke et Verdals spesifikt tema. Med det er i underkant av 7 millioner kroner driftsmessig overskridelse, som i hovedsak er:

- Merforbruk barnevernsaktivitet 4,1 millioner kroner
- Merforbruk voksenopplæring og fengselshelsetjenesten 1,0 million kroner
- Reduserte inntekter skatt/rammetilskudd 2,2 millioner kroner, hovedsakelig grunnet skattesvikt på landsbasis, selv om det var god skatteinngang i Verdal
- Samhandlingsreformen (både medfinansiering og utskrivningsklare pasienter) 1,8 millioner kroner i merforbruk
- Merforbruk NAV (økonomisk sosialhjelp m.v.) 1,7 millioner kroner

- Tilbakeføring av midler fra samkommunen 2,2 millioner kroner
- Positivt avvik på pensjonskostnader 1,8 mill. kroner

Regnskap 2014 viser forbedring i både brutto og netto driftsresultat, noe som indikerer forbedring i ordinær drift. Likeså at driftsutgiftene øker mindre enn driftsinntektene.

Fra 2012 til 2013 økte antall årsverk i kommunen med 23, mens det fra 2013 til 2014 var en økning på 4,5 årsverk på telletidspunkt 31. desember. I og med at ingen virksomhet er skilt ut er denne moderate endringen også et uttrykk for tilpasninger og innsparinger, hvor nye forventninger i alle hovedtrekk er absorbert av eksisterende organisasjon.

Den faglige organisering av helse- og velferdsområdet har hatt sitt første hele driftsår i 2014, tilsvarende som for oppvekstområdet i 2013. Begge disse endringene er positive for helhetlig styring og tjenesteproduksjon. Nytt administrativt delegeringsreglement ble iverksatt høsten 2014 i tråd med dette. I kjølvannet av dette arbeides det videre med forventningsavtaler mellom de administrative nivå, for å skape ytterligere tydelighet og forutsigbarhet i ledelsesapparatet.

I 2014 fikk vi også oppstart av en ny kommunereform. Verdal kommune ligger geografisk slik til at det er mange alternativer for utredning. Kommunestyret besluttet i desember 2014 en bred og inviterende utredningsprosess, som vil bli arbeidskrevende gjennom 2015 og første del av 2016.

Samfunnet Verdal har også i 2014 opplevd svingninger mht at vi er preget av syklisk industri, fra sorte skyer i horisonten på våren til ny optimisme og forutsigbarhet på høsten igjen. I det positive samfunnsbildet vi på mange måter ser ved årsskiftet er det imidlertid bekymring knyttet til utviklingen innen behov for økonomisk sosialhjelp. Dette er en tydelig indikator på at det er utfordringer hos enkeltindivider og også systematisk i samfunnets sosiale sammensetting.

Befolkningsveksten flatet ut i 2014, etter god vekst i flere år. Det er en sammenheng med 2013, men likevel med et lavt fødselstall. Dette vil medføre stadig strammer økonomi som følge av at vi relativt sett får mindre av rammetilskuddet for kommunene.

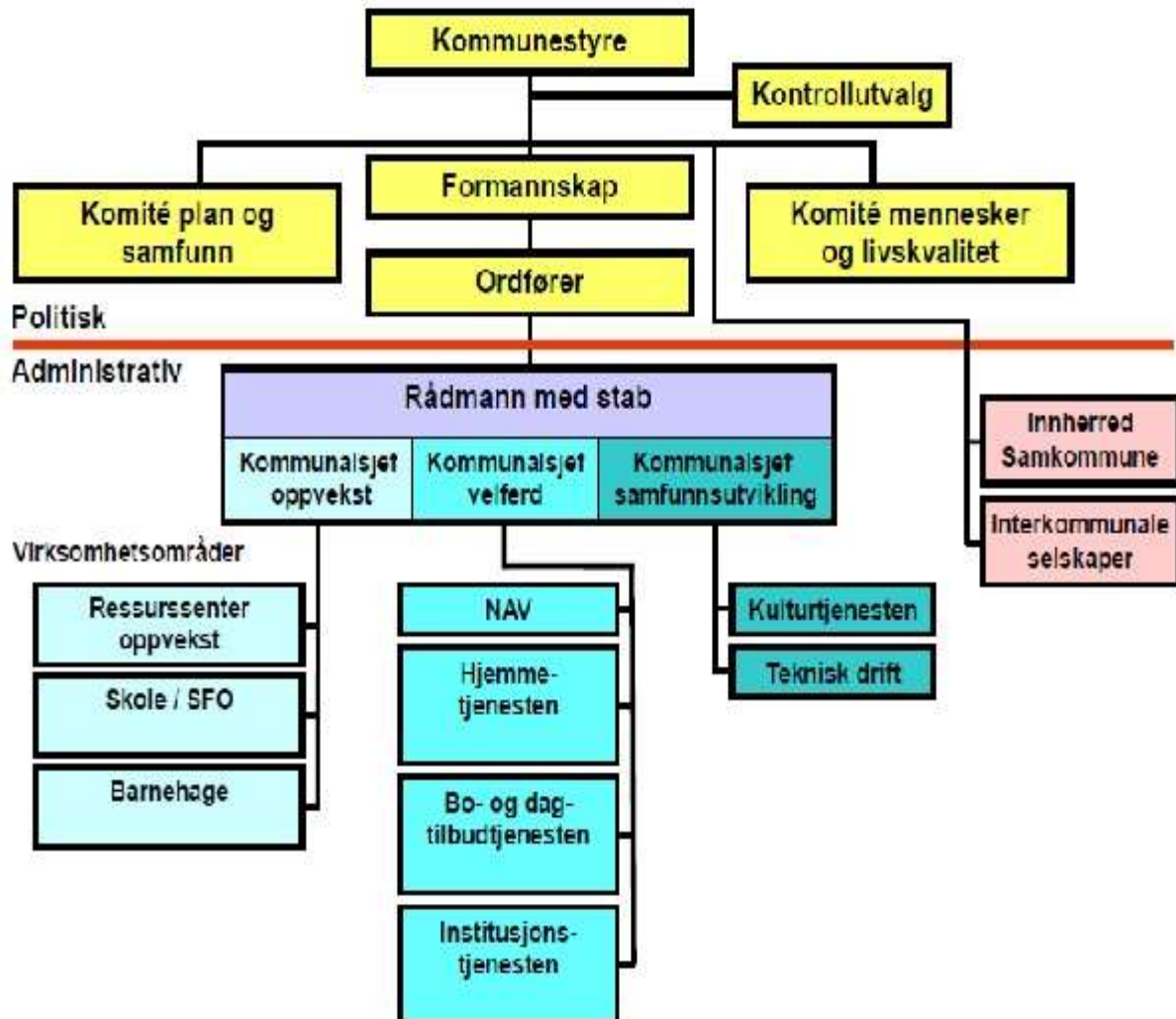
Mange fortjener takk for stor innsats i 2014, både for de leveranser vi klarer å gi i samfunnet og de prioriteringer som blir gjort hver dag for å holde økonomiske rammer. Samtidig må vi gjennom den daglige utviklingsevne sette oss i stand til å møte stadig nye krevende utfordringer og behov for prioriteringer.

Verdal 24. mars 2015

Jostein Grimstad

2. Situasjonsbeskrivelse organisasjon

2.1. Organisasjonskart for Verdal kommune 31.12.14



Verdal kommune har ikke foretatt organisasjonsmessige endringer i løpet av 2014. Året er det første hele driftsåret etter at virksomhetsområdene «Hjemmetjenesten», «Bo- og dagtilbudet» og «Institusjonstjenesten» ble opprettet høsten 2013.

2.2. Årsverksutvikling

Utvikling i antall årsverk fra 2012 til 2014.

Virksomhetsområder	Pr. 31.12.12	Pr. 31.12.13	Pr. 31.12.14	Endring 2013- 2014
Barnehager	108,9	104,1	102,1	-2,0
Skoler	284,5	293,4	291,7	-1,7
Ressurssenter oppvekst	60,5	59,7	62,6	2,9
Oppvekst felles	0,0	8,9	12,2	3,3
Sum oppvekst	453,9	466,1	468,6	2,5
Øra omsorg og velferd	177,3	0	0	0,0
Vinne og Vuku omsorg og velferd	135,6	0	0	0,0
Hjemmetjenesten	0	111,1	110,5	-0,6
Institusjonstjenesten	0	126,5	122,2	-4,3
Bo- og dagtilbudstjenesten	0	78,2	121,9	43,7
Ressurssenter helse- og omsorg	32,6	34,0	0	-34,0
NAV (sosial/rus/psykiatri/flyktning)	14,8	16,8	14,8	-2,0
Sum helse, velferd, pleie og omsorg	360,3	366,6	369,4	2,8
Kulturtjenesten	11,4	12,5	13,9	1,4
Teknisk drift	44,8	48,6	47,0	-1,6
Rådmannen	11,4	10,9	10,3	-0,6
Sum antall årsverk Verdal kommune	881,8	904,7	909,2	4,5

Antall årsverk i Innherred samkommune fremgår av egen årsberetning. Som det går frem av oversikten er antall årsverk tilnærmet uendret fra forrige årsskifte. De endringer som har skjedd er naturlige svingninger på grunn av endringer i oppgaveportefølje og midlertidig ledighet i stillinger på telletidspunktene. Det er verdt å merke seg at selv om antall årsverk er stabilt så øker den kommunale oppgaveporteføljen fra år til år.

Det vises til årsberetningens vedlegg for mer detaljert beskrivelse av endringene for hvert enkelt område.

2.3. HMS

Arbeidsmiljøutvalget: Det er i 2014 avholdt 5 møter i Verdal, 2 av disse møtene har vært felles AMU, hvor AMU Verdal og AMU Levanger har hatt felles saker.

Årsplan HMS: I 2014 har enheter/verneområder i Verdal kommune utarbeidet egen HMS-årsplan

Bedriftshelsetjenesten: AktiMed har levert bedriftshelsetjenester for ansatte i Levanger, Verdal og Innherred samkommune i 2014. Vedlagt tabell viser antall forbruk av timer i 2013 og 2014.

Avdeling	Timer 2013	Timer 2014
Levanger	720	678
Verdal	363	290
ISK	160	185

Treningsavtaler

Bedriftsavtaler ble videreført med SPREK og Spinneriet i Verdal.

Det ble gjennomført to «Frisk og sprek» - grupper på SPREK treningscenter i 2014, dette er et helsefremmende og forebyggende tiltak for en målgruppe som har behov for å komme seg i fysisk aktivitet.

IA arbeid: Det ble gjennomført IA dag både i Levanger og Verdal for ansatte i Verdal kommune, Levanger kommune og Innherred samkommune i mars 2014.

Seniortiltak: Seniortiltakene i Verdal ble videreført i 2014. Det ble gjennomført to seniorseminar dager i Verdal kommune og Levanger kommune i mars 2014, i samarbeid med Kommunal Landspensjonskasse.

Alle de tre ovenfor nevnte tiltakene bidrar til å gjøre ansatte i stand til å stå lengre i sine jobber, både gjennom å bidra til en bedre fysisk form og ved å tilpasse den enkeltes arbeidssituasjon.

Ulike prosjekter/kurs:

- Kvalitetslosen:** Det er gjennomført oppfriskningskurs i bruk av kvalitetslosen på flere enheter/avdelinger både i Verdal og Levanger i løpet av 2014.
- HMS – Kurs:** Det ble gjennomført 40 timers grunnkurs i arbeidsmiljø for nye verneombud, ledere og hovedverneombudene (Verdal og Levanger) i april måned 2014.
- Nærværprosjekt:** forebygging og ivaretagelse av langtidsfriske medarbeidere. Prosjektet er gjennomført for renhold og brann- og redningstjenesten.

2.4. Diskriminering og likestilling

Kommunen har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Vern mot diskriminering i arbeidslivet sikres gjennom fire ulike lover (Likestillingsloven, Diskrimineringsloven, Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og Arbeidsmiljøloven).

Kommunen er opptatt av å oppfylle målene i alle disse lovene, og ved kunngjøring av ledige stillinger opplyses det at kommunene er opptatt av mangfold, og at man oppfordrer alle kvalifiserte til å søke uavhengig av bl.a. alder og funksjonsevne. Videre har kommunen rutiner for tilsetting som sikrer at bestemmelser i lov- og avtaleverk følges. Det gjennomføres i tillegg årlig kompetanseutvikling innen området.

Gjennom innførte seniortiltak motiveres eldre arbeidstakere til å stå lengre i sine stillinger. Effekten av dette vises ved at Verdal kommune har relativt lavt uttak av AFP fra fylte 62 år.

Kommunens ledere har fokus på god oppfølging av sykemeldte, og gjennomfører faste seniorsamtaler og medarbeider/utviklingssamtaler med ansatte.

Alle nye bygg tar hensyn til universell utforming, samt at en forsøker å tilpasse eksisterende bygg slik at det skal være inkluderende uavhengig av funksjonsevne.

Hovedtariffavtalen § 2.2 brukes ved ansettelser. "...når søkere av begge kjønn står kvalifikasjonsmessig likt, foretrekkes kvinnelig søker når dette kjønn er underrepresentert."

- Det jobbes med at ansatte kan få større stillinger, hovedsakelig innenfor omsorg. Viser her til et prosjekt som startet i 2012 «ufrivillig deltid» dette ble slutført i 2014. Det er innført vikarpool ved et sykehjem i Verdal kommune og to sykehjem i Levanger kommune
- Utprøving av årsturnus i kombinasjon med innlegging av budsjetterte vikarmidler for å redusere uønsket deltid ved et sykehjem i Verdal kommune.
- Vi har samarbeidsstillinger mellom oppvekstsektoren og avlastningsbolig for barn i pleie- og omsorg i Verdal kommune for å øke kontinuitet og kvalitet i tjenesten og redusere uønsket deltid.

Høgskolen i Nord Trøndelag har følgeforskning på dette prosjektet.

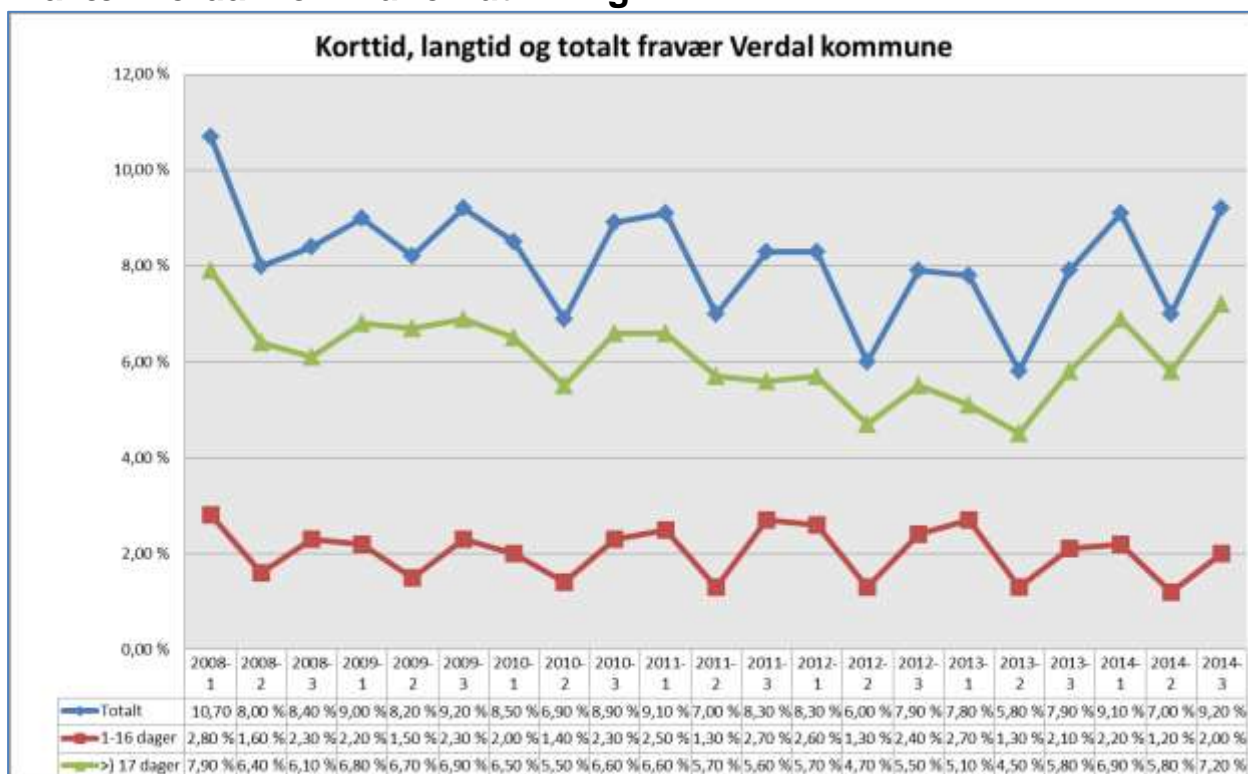
2.5. Fravær

Tabellen nedenfor viser utviklingen i fravær for hvert enkelt virksomhetsområde fra 2013 til 2014. Det er flere virksomheter som viser en negativ utvikling gjennom 2014 etter flere år med et stadig synkende sykefravær. Dette er bekymringsfullt, og rådmannen vil i tiden framover se nærmere på årsaker til at utviklingen i 2014 har vært negativ.

Fravær pr. virksomhetsområde	2013			2014			Endring total
	Total	1-16 d	16->	Total	1-16 d	16->	
110 Rådmannen	3,7 %	1,2 %	2,5 %	10,10 %	0,20 %	9,10 %	6,4
125 Kultur	1,5 %	1,2 %	0,3 %	4,00 %	1,40 %	2,60 %	2,5
126 Oppvekst felles				26,60 %	0,00 %	26,60 %	26,6
127 Virksomhetsområde skole/SFO	7,0 %	1,8 %	5,2 %	7,70 %	1,40 %	6,30 %	0,7
128 Virksomhetsleder barnehage	7,3 %	2,1 %	5,2 %	8,00 %	1,70 %	6,30 %	0,6
130 Ressurssenter oppvekst	7,2 %	2,2 %	5,0 %	8,20 %	2,10 %	6,10 %	1,0
132 Vinne/Vuku omsorg/velferd	8,1 %	2,7 %	5,4 %				-8,1
133 Øra omsorg og velferdsdistrikt	9,8 %	2,7 %	7,1 %				-9,8
135 NAV	6,4 %	1,4 %	5,0 %	3,10 %	0,50 %	2,60 %	-3,3
136 Ressurssenter HOV	4,5 %	1,2 %	3,3 %				-4,5
141 Teknisk drift	5,2 %	1,3 %	3,9 %	5,40 %	1,20 %	4,20 %	0,2
150 Hjemmetjenesten				11,10 %	2,00 %	9,10 %	11,1
153 Institusjonstjenesten				11,10 %	2,30 %	8,80 %	11,1
156 Bo og dagtilbudstjenesten				9,70 %	2,80 %	6,90 %	9,7
Totalt	7,5 %	2,1 %	5,4 %	8,70 %	1,90 %	6,80 %	1,20 %

På grunn av endringer i organisasjonsstruktur rapporteres det fra og med 2014 på nye områder innen helse/velferd.

Fravær Verdal kommune - utvikling



Som grafene viser har det totale fraværet vist en positiv utvikling fram til 2014. I løpet av det siste året er det særlig langtidsfraværet som har økt, mens korttidsfraværet ligger stabilt på rundt 2 % i hele perioden (litt lavere i 2014 enn de foregående årene).

2.6. Tilstand Verdal kommune

Ansatte	Kvinner	Menn	Totalt	
Antall fast ansatte Verdal	908	176	1084	
Gj.sn. stillingsprosent	73,4 %	89,1 %	76,1 %	
Gj.sn. lønn pr. årsverk	413.878,-	444.972,-	419.200,-	
Rådmann og kommunalsjefer	1	3	4	
Virksomhetsledere	4	5	9	
Gj.sn. lønn virksomhetsledere	658.000,-	685.783,-		
Andel deltidsstillinger - prosent				
0-49,99 %	12,3 %	8,5 %	11,7 %	
50-99,99 %	53,8 %	20,5 %	48,4 %	
100 %	33,9 %	71,0 %	39,9 %	
Menn i kvinnedominerte yrker og kvinner i mannsdominerte yrker - prosent				
Pleie og omsorg		6,7 %		
Barnehager		10,4 %		
Teknisk	27,3 %			
Oppvekst				
Stillingsprosent	80,8 %	82,1 %		
Gjennomsnitt lønn pr årsverk	424.604,-	440.550,-		
Omsorg og velferd				
Stillingsprosent	62,8 %	67,5 %		
Gjennomsnitt lønn pr årsverk	394.408,-	404.828,-		
Fravær	Fravær kvinner i dagsverk	Snitt pr.kvinne	Fravær menn i dagsverk	Snitt pr.mann
Barns sykdom	993	3,83	134	3,05
Fravær 1-16 dager	4.128	4,19	473	3,31
Fravær >17 dager	14.918	15,15	1.637	11,45
Politiske lederverv				
Ordfører		1	1	
Varaordfører	1		1	
Arbeidsmiljøutvalget	4	4	8	
Administrasjonsutvalget (tillitsvalgte)	7 (2)	6 (2)	13	
Kontrollutvalget	2	3	5	

2.7. Etikk

Det er utarbeidet felles etiske retningslinjer for Verdal kommune, Levanger kommune og Innherred samkommune. Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til kommunen. Målet med de etiske retningslinjene er at alle kommuneansatte skal være seg dette bevisst. Retningslinjene er ment å være generelle rettesnorer som igjen krever refleksjon av den enkelte ansatte.

Kommunen som arbeidsgiver har det overordnede ansvaret for de etiske retningslinjene og for at disse blir fulgt. Lederne har et særlig ansvar for oppfølging. For det første fordi lederne gjennom ord, handlinger og lederstil har stor innflytelse på kulturen og normene for atferd i organisasjonen. For det andre fordi lederne selv kan bli satt i situasjoner hvor valg og beslutninger krever etisk refleksjon og klokskap. For det tredje fordi det er ledernes ansvar å sørge for at hele organisasjonen er seg bevisst de etiske kravene som stilles i virksomheten, og at det umiddelbart blir tatt opp i organisasjonen dersom det skjer brudd på lover og regler eller det utvikler seg en uheldig sedvane og kultur.

Den enkelte ansatte plikter å gjøre seg kjent med de bestemmelser og instruksjoner som til enhver tid gjelder for egen stilling, og har et personlig ansvar for å følge retningslinjene på beste måte.

Arbeidet med å utvikle ledelse og ledelsesfundament har fortsatt gjennom hele 2014. Et av de gjennomførte tiltakene er etablering av en arena for ledere på de tre nivåer vi har definert. Hensikten er å bruke tid på felles forståelse og utvikling. Etikk og verdibasert ledelse er fortsatt kjernen i det kontinuerlige arbeidet med ledelse, helhet og samhandling. Ytterligere ble en serie med ledertema (lederskole) som understøtter dette videreført gjennom 2014.

2.8. Internkontroll

Kommunenes omdømme blir konstant utfordret, og innbyggernes tillit til offentlige institusjoner er sentral i vårt samfunn. Svakheter i kommunens interne kontroll skaper usikkerhet. Negativ oppmerksomhet setter dagsorden, og tar vekk fokus fra kommunens oppgaver. En velfungerende egenkontroll er således viktig ikke bare for å sikre at innbyggerne har tillit til kommunen, men også for å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene.

Intern kontroll er et formalisert kontrollsystem der kontrollaktiviteter utformes, gjennomføres og følges opp med basis i vurderinger av risiko for styringssvikt, feil, svakheter og mangler i virksomhetens arbeidsprosesser. Begrepet benyttes ofte opp mot økonomi/regnskap, men har også relevans innenfor drift og forvaltning generelt. Intern kontroll må baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger ut fra størrelse, kompleksitet og kompetanse.

Rådmannen har de siste årene hatt stor fokus på internkontroll, men samtidig er det områder hvor denne fortsatt kan forbedres. Det er det siste året tatt i bruk nye elektroniske verktøy for å sikre og dokumentere økonomiske avstemminger innen det økonomiske området. Ellers er ansvar for de ulike interne kontrolloppgavene tydeliggjort, spesielt knyttet mot økonomi og lønnsområdet i kommunen.

I løpet av 2014 ble «Reglement og fullmakt for Verdal kommunes finansforvaltning» revidert og lagt fram for politisk behandling. I 2014 ble også gjeldende økonomireglement revidert, og ble vedtatt sammen med budsjett 2015 og økonomiplan 2015 - 2018.

KomRev Trøndelag IKS gjennomførte i løpet av 2014 regnskapsrevisjonsprosjektet «Intern kontroll salgs- og lønnsområdet» i Verdal kommune. Konklusjonen på prosjektet var at Verdal kommune hadde god kontroll på regnskapsføring av lønnsutgifter og salgsinntekter. Noen anbefalinger fra revisjonen kom fram i utarbeidet rapport, og vil gjennom 2015 følges opp av rådmannen.

De vedtatte etiske retningslinjer og arbeidsreglement etterleves. Dette blant annet med tanke på ansattes adgang til å inneha ekstraervert og biertvert, styreverv eller annet lønnet oppdrag som er uforenelige med den kommunale arbeidsgivers legitime interesser, eller er egnet til å svekke tilliten til forvaltningen.

Verdal kommune benytter et eget system (Kvalitetslosen) for både å dokumentere interne rutiner og prosedyrer, samt til å varsle avvik internt i kommunen.

3. Kapittel 3 Økonomi

3.1. Regnskapsresultat

Regnskapsresultat				Endring
Inntekter/utgifter	2012	2013	2014	2013-2014
Sum driftsinntekter	975 694 874	1 016 998 208	1 066 629 502	49 631 294
Sum driftsutgifter	929 686 487	1 016 023 797	1 057 308 818	41 285 021
Brutto driftsresultat	46 008 387	974 411	9 320 685	8 346 274
Sum eksterne finansinntekter	7 483 645	7 127 023	6 605 591	-521 432
Sum eksterne finansutgifter	66 128 194	70 208 075	68 552 030	-1 656 045
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-58 644 549	-63 081 052	-61 946 439	1 134 613
Motpost avskrivninger	34 041 402	44 297 920	43 736 150	-561 770
Netto driftsresultat	21 405 240	-17 808 721	-8 889 604	8 919 117
Netto avsetninger	6 107 781	23 047 492	-1 619 711	-24 667 203
Overført til investeringsregnskapet	-14 250 000	-5 238 770	0	5 238 770
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	13 263 021	0	-10 509 315	-10 509 315

Regnskapsresultatet: For å komme fram til det regnskapsmessige resultatet, må det tas hensyn til overføringer av midler til senere bruk, og bruk av tidligere overførte bevilgninger. Når det gjelder kommunens fondsbeholdninger vises det til nedenforstående pkt. vedr. fondsavsetninger.

Regnskapet for 2014 legges fram med et regnskapsmessig merforbruk på kr. 10.509.314,74. Av dette utgjør vel 3,7 millioner kroner avsetning til eventuell utbetaling til ikke-kommunale barnehager. Beløpet er satt av i tilfelle kommunen må betale ut et beløp for å dekke påløpte kommunale pensjonskostnader i 2012 og 2014. Ut fra forsiktighetsprinsippet er maksimalt beløp til utbetaling avsatt. Det er i dag ikke enighet mellom kommunen og de ikke-kommunale barnehagene om hvordan beløpet skal beregnes. Det forventes at denne saken avklares i løpet av 2015.

Brutto driftsresultat viser hvor mye som er til disposisjon av driftsinntektene etter at ordinære driftsutgifter er dekket. Brutto driftsresultat er kraftig redusert siden 2012. En stor del av dette kan forklares med redusert med økte avskrivningskostnader. Fra 2013 til 2014 forbedret brutto driftsresultat seg med drøyt 8 millioner kroner gjennom at kommunens driftsinntekter økte mer enn driftsutgiftene. Selv med denne økningen dekker ikke brutto driftsresultat for 2014 kommunens netto kapitalkostnader justert for avskrivninger.

Netto driftsresultat viser hvor mye som er til disposisjon etter at netto kapitalutgifter er dekket. Det er anbefalt å ha et netto driftsresultat på om lag 2 % av driftsinntektene, det vil si at Verdal kommune burde ha hatt et resultat på 20 mill. kroner. Resultatet for 2014 er -8,9 mill. kroner, dette er en bedring i forhold til 2013 på om lag 9 mill. kroner. Skulle anbefalt resultat ha vært nådd burde Verdal kommunes netto driftsresultat vært bedret med om lag 30 millioner kroner.

Netto avsetninger viser hvor mye som enten avsettes til fond eller brukes av tidligere avsetninger. Regnskapet for 2014 viser en netto avsetning til fond på 1,6 millioner kroner. Dette er avsetning til bunde driftsfond (øremerkede midler avsatt til bruk senere år).

Hovedtall for årene, 1000 kr.	2010	2011	2012	2013	2014
Antall innbyggere ved årets utgang	14 334	14 387	14 539	14 788	14 809
Endringstakt i %	0,79 %	0,37 %	1,06 %	1,71 %	0,14 %
Skatt på inntekt og formue	241 203	229 907	248 878	266 391	279 742
Eiendomsskatt	16 912	16 886	32 742	33 898	34 061
Rammetilskudd	261 103	391 508	415 475	424 080	432 385
Andre inntekter	351 568	263 221	278 600	292 629	269 664
Sum driftsinntekter	870 785	901 522	975 695	1 016 998	1 066 630
Netto driftsresultat	39 428	23 671	21 405	-17 809	-8 890
Netto driftsres i % av driftsinnt.	4,53 %	2,63 %	2,19 %	-1,75 %	-0,83 %
Disposisjonsfond	16 580	18 614	28 362	22 388	21 063
Regnskapsm mer-/mindreforbruk	14 634	11 643	13 263	-	-10 509
Dispfond + regn.res i % av driftsinnt.	3,58 %	3,36 %	4,27 %	2,20 %	0,99 %
Investeringer i anlegg	201 970	176 886	110 203	60 305	70 434
Langsiktig gjeld	1 650 237	1 926 613	2 074 595	2 240 886	2 348 318
Herav pensjonsforpliktelser	801 984	940 176	1 023 945	1 123 312	1 197 610
Langsiktig gjeld i % av driftsinnt.	189,51 %	213,71 %	212,63 %	220,34 %	231,17 %
Skatter totalt	258 114	246 793	281 619	300 289	313 803
Rammetilskudd	261 103	391 508	415 475	424 080	432 385
Sum frie inntekter	519 217	638 301	697 095	724 369	746 188
Herav til renter og avdrag på lån	44 008	57 832	65 236	69 134	67 685
Sum frie inntekter	519 217	638 301	697 095	724 369	746 188
Vekst i frie inntekter	36 040	119 084	58 794	27 274	21 819
Vekst i renter og avdrag på lån	-10 517	13 824	7 404	3 897	-1 449
%-andel til renter og avdrag på lån	8,48 %	9,06 %	9,36 %	9,54 %	9,07 %

Driftsinntekter

Tabellen under viser utviklingen de siste årene når det gjelder driftsinntektene.

Utvikling i inntekter	Beløp i hele 1000 kroner			Endring i % 2013-2014
	2012	2013	2014	
Type inntekt				
Skatt på inntekt og formue	248 878	266 391	279 742	5,0 %
Eiendomsskatt	32 742	33 898	34 061	0,5 %
Rammetilskudd	415 475	424 080	432 385	2,0 %
Sum frie inntekter	697 095	724 369	746 188	3,0 %
Brukerbetalinger	33 812	34 835	40 738	17,0 %
Andre salgs- og leieinntekter	65 203	70 796	72 493	2,4 %
Overføringer	179 172	186 135	206 234	8,0 %
Andre overføringer	413	863	977	13,2 %
Sum driftsinntekter	975 695	1 016 998	1 066 630	4,9 %

Skatteinntektene i 2014 ble på 279,7 mill. kroner, som er en økning på 5,0 % sammenlignet med året før. Sammenlignet med landet som helhet er dette en stor økning, og også høyere enn budsjettet. En stor del av økningen skyldes at kommunen i desember fikk tilført skatteinntekter knyttet til utenlandske arbeidstaker utleid fra Fosdalen AS til arbeidsgivere i Verdal kommune. Ekstra skatteinntekter vedr. dette forholdet utgjorde drøyt 4 millioner kroner, og gjaldt årene 2010, 2011 og 2012.

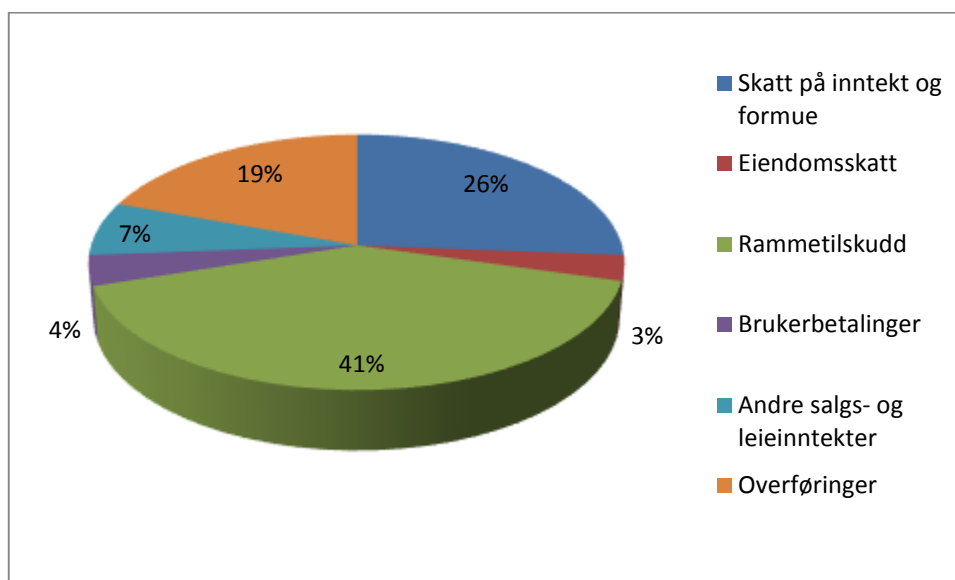
Rammetilskuddet i 2014 ble på 432,4 mill. kroner. Dette er en økning på 2 % fra 2013. Dette er om lag 11 millioner kroner lavere enn budsjettet. Dette skyldes lavere inntektsutjevning på grunn av høy skatteinngang som utjevnes da landet for øvrig hadde en svikt i skatteinngangen.

Samlet er summen av skatt og rammetilskudd ca. 2,2 mill kroner lavere enn revidert budsjett for 2014. Sammenlignet med opprinnelig budsjett er svikten på om lag 3,5 millioner kroner.

Eiendomsskatten ga en inntekt i 2014 på 34,1 mill. kroner. Dette er om lag som budsjettet. Eiendomsskatten utgjør en betydelig inntektskilde for kommunen.

Samlet øker de frie inntektene med 3% fra 2013 til 2014. Dette er 0,3%-poeng lavere enn budsjettet økning, og skyldes som nevnt ovenfor svikt i den nasjonale skatteinngangen. I forhold til revidert budsjett er svikten i de frie inntektene i Verdal på 2,1 millioner kroner, men det i forhold til opprinnelig budsjett er en svikt på 4,6 millioner kroner. Dette har bidratt til å gjøre den økonomiske situasjonen for kommunen vanskelig, da en svikt i slike inntekter ikke direkte kan utlignes gjennom en tilsvarende reduksjon i kostnadsnivået. En ser blant annet at lønnsutgiftene til kommunen i 2014 øker med 5,5% i forhold til 2013, uten at antall årsverk endres vesentlig.

Driftsinntekter 2014



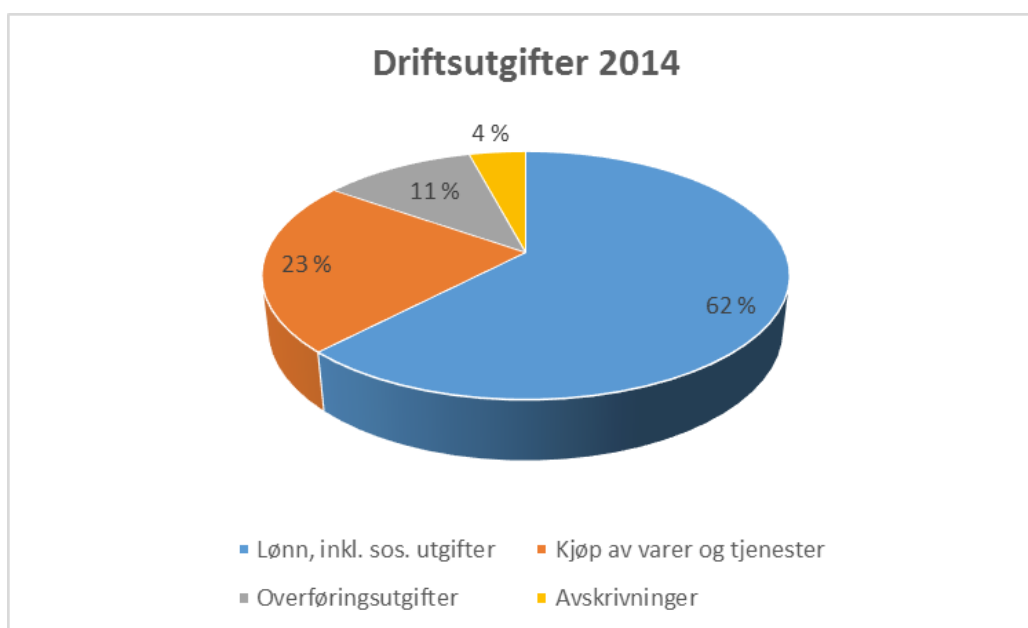
Fordeling av inntekter er svært stabil fra år til år, og viser at de aller største inntekstpostene (skatt, rammetilskudd, overføringer) er områder som kommunen ikke direkte kan påvirke på kort sikt

Driftsutgifter

Tabellen under viser utviklingen de siste årene når det gjelder driftsutgiftene.

Utvikling i utgifter	Beløp i hele 1000 kroner			Endring i % 2013-2014
	2012	2013	2014	
Lønn, inkl. sos. utgifter	572 104	622 953	657 368	5,5 %
Kjøp av varer og tjenester	220 923	237 486	238 533	0,4 %
Overføringsutgifter	103 968	111 287	117 672	5,7 %
Avskrivninger	32 691	44 298	43 736	-1,3 %
Sum driftsutgifter	929 686	1 016 024	1 057 309	4,1 %

Kommunens samlede driftsutgifter øker med ca. 41,3 mill. kroner fra 2013 til 2014, tilsvarende 4,1 %. Samlede lønnskostnader øker med om lag 35 mill. kroner fra 2013 til 2014, og skyldes hovedsakelig naturlig lønnsvekst, samt en viss aktivitetsøkning i de kommunale virksomhetsområdene. Et økt sykefravær, med påfølgende økning i vikarbruk bidrar til at økningen fra 2013 til 2014 er på 5,5%. Aktivitetsøkningen er delvis knyttet til bruk av øremerkede midler fra statlig hold.



Finansposter

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kapitalutgifter de siste årene.

Utvikling i kapitalutgifter	Beløp i hele 1000 kroner			Endring i % 2013-2014
	2012	2013	2014	
Type utgift /inntekt				
Renteutgifter og låneomkostninger	36 974	37 555	35 724	-4,9 %
Renteinntekter og utbytte	-7 296	-6 921	-6 359	-8,1 %
Netto renteutgifter	29 678	30 634	29 365	-4,1 %
Avdrag på lån	28 263	31 579	31 961	1,2 %
Sosial- og næringslån	892	1 074	867	-19,3 %
Mottatte avdrag	-188	-206	-247	19,9 %
Netto gjeldsavdrag	28 967	32 447	32 581	0,4 %
Sum kapitalutgifter	58 645	63 081	61 946	-1,8 %

De samlede netto rente- og avdragsutgiftene er på ca 62 mill. kroner i 2014. Dette er en nedgang på drøyt 1 mill. kroner sammenlignet med 2013, og skyldes i stor grad lavere rentekostnader enn foregående år. Det er verdt å legge merke til at avdragene fortsatt er på et forholdsvis lavt nivå sammenlignet med kommunens avskrivninger.

Fondsavsetninger.

Utvikling i fondsavsetninger	Beløp i hele 1000 kroner			Endring i % 2013-2014
	2012	2013	2014	
Disposisjonsfond	28 362	22 388	21 063	-5,9 %
Bundne driftsfond	17 466	9 600	12 235	27,4 %
Ubundne kapitalfond	13 290	9 487	0	-100,0 %
Bundne kapitalfond	2 576	7 296	15 536	112,9 %
Sum fond	61 694	48 771	48 833	0,1 %

Som det framgår av tabellen ovenfor har kommunens fondsavsetninger sunket de siste årene, spesielt er nedgangen stor mellom 2012 og 2013. Samlet ligger fondsavsetningene på et stabilt nivå mellom 2013 og 2014. Verdt å merke seg er at man ikke har maktet å styrke disposisjonsfondet de senere årene. Dette er beklagelig ettersom det er behov for et styrket disposisjonsfond for å kunne møte framtidige økonomiske utfordringer. Kommunen har gjennom 2014 også brukt opp de ubundne midlene man har hatt til investeringsformål. Dette innebærer at framtidige investeringer kun kan finansieres gjennom låneopptak, bruk av disposisjonsfond eller bruk av et bundet kapitalfond (øremerkede midler til et bestemt investeringsformål).

3.2. Investeringer

Oversikten viser investeringer gjennomført i 2014 med en kostnad større enn 0,5 mill. kroner.

Investeringer 2014	Regnskap	Budsjett inkl. endring
Kvernmo motor, forskudd/utlån	800 000	1 250 000
Ulike tiltak omsorgstjenesten	806 883	1 000 000
Administrasjonsbygninger	842 859	1 000 000
Kjøp av tjenestebiler	1 080 006	1 500 000
Utbedring skoler	1 080 349	2 000 000
Idretts- og kulturanlegg	1 130 039	1 500 000
Utbedring barnehager	1 313 859	1 000 000
Gangveg Havnevegen	1 385 556	2 000 000
Kirkebygg	1 500 000	1 500 000
Kjøp av flyktningeboliger	1 673 541	5 000 000
Verdal stadion	1 881 320	2 000 000
Skateanlegg	2 760 227	2 000 000
Vektergata 7 - 9	3 278 830	4 000 000
Kommunale veger	4 782 709	3 700 000
Verdal bo- og helsetun	5 221 480	11 000 000
IKT-investeringer	5 410 639	3 000 000
Utbygging boligfelt	7 100 318	7 500 000
Tiltak hovedplan vannforsyning	7 575 775	7 000 000
Spredt avløp/sanering kloakk	12 466 966	12 000 000
Kjøp av Kinogården	27 380 000	27 580 000

De største investeringene i 2014 var knyttet til kjøp av aksjene i Kinogården AS (inkl. refinansiering av selskapets gjeld) samt investeringer innen selvkostområdene (vann/avløp) og tomteutvikling. Ser man bort fra disse områdene har Verdal kommune i 2014 relativt lavt investeringsnivå etter flere år med til dels store investeringer innen spesielt skolebygg.

Ellers vises til kommentarer under pkt. 4.4.

3.3. Balanseregnskapet

Følgende tabell viser hovedtallene fra kommunens balanseregnskap.

Balanseregnskapet	Tall i hele 1000 kr.		
	2012	2013	2014
Eiendeler:			
Omløpsmidler	210 444	213 302	165 627
Anleggsmidler	2 003 053	2 103 804	2 256 999
Sum eiendeler	2 213 497	2 317 106	2 422 627
Gjeld og egenkapital:			
Kortsiktig gjeld	130 014	131 424	133 039
Langsiktig gjeld	2 074 595	2 240 886	2 348 318
Bokført egenkapital	8 888	-55 204	-58 730
Sum gjeld og egenkapital	2 213 497	2 317 106	2 422 627

I 2014 inngår det 927 mill. kroner i anleggsmidlene som er pensjonsmidler. I posten for langsiktig gjeld inngår 1 198 mill. kroner som er framtidige pensjonsforpliktelser. Korrigert for dette er summen av langsiktige lån, inkludert formidlingslån, på 1 151 mill. kroner ved utgangen av 2014. Bokført egenkapital er fortsatt gang negativ, dette skyldes differansen mellom framtidige pensjonsforpliktelser og avsatte pensjonsmidler. Dette vil i årene medføre en strammere situasjon likviditetsmessig for kommunen.

3.4. Finansstrategi

Verdal kommunes finansstrategi er utarbeidet med hjemmel i Kommunelovens § 52 nr. 2 og Forskrift av 9. juni 2009 om kommuner og fylkeskommuners finansforvaltning. Strategien skal forvaltes i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter som påvirker finansfunksjonen. Finansreglementet skal vedtas minimum en gang i hver kommunestyreperiode, og ble sist vedtatt av Verdal kommunestyre i sak 81/14.

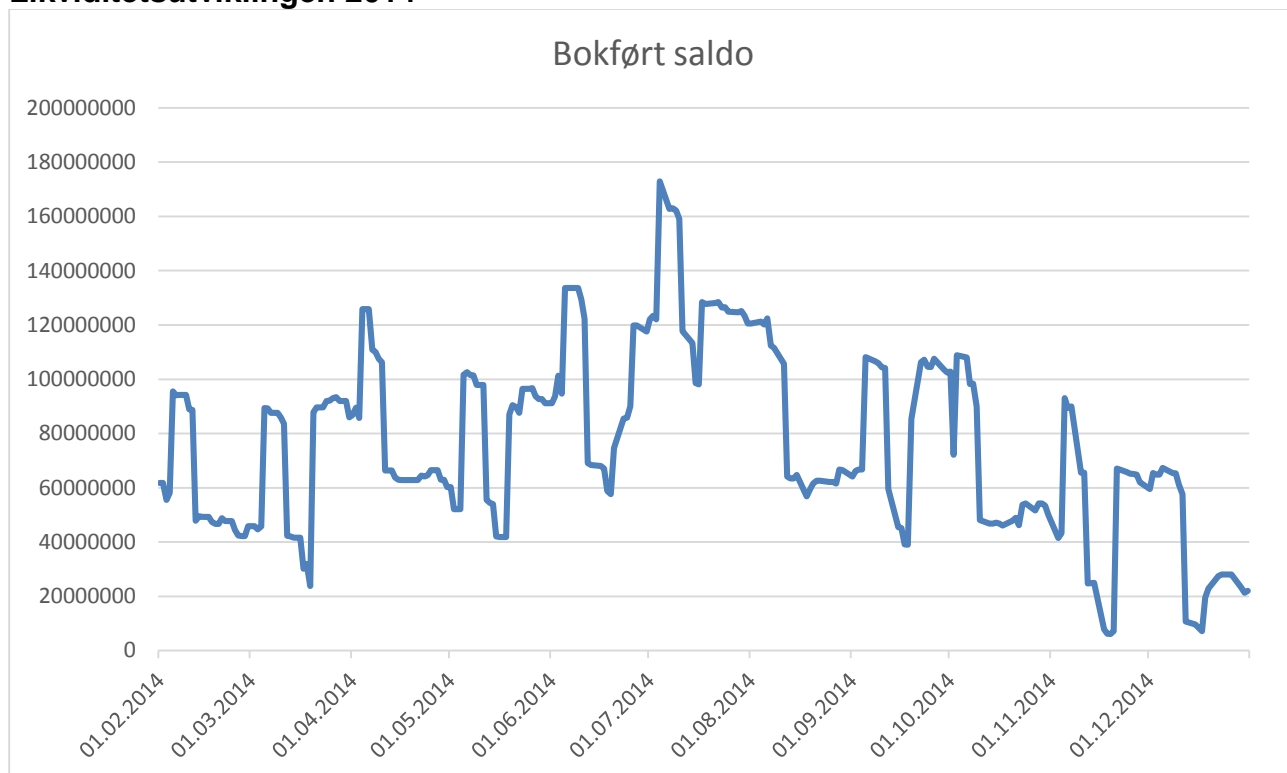
Hovedmålsettingen for kommunens finansforvaltning er at den skal sikre en stabil finansiering av kommunens virksomhet. Det primære mål skal være at kommunen til enhver tid er likvid, betalingsdyktig og lite eksponert for risiko. Kommunen skal ha en lav risikoprofil med fokus på å redusere i hvilken grad svingninger i finansmarkedene vil påvirke kommunens finansielle stilling.

Kommunen har i henhold til gjeldende finansreglement ikke langsiktige finansielle aktiva som for eksempel plassering i aksjefond og obligasjoner.

Kommunen skal unngå selskaper, forbindelser og verdipapirer der forretningsidé og etisk standard kommer i konflikt med kommunens etiske standard. Dette gjelder forhold som knyttes til barn som arbeidskraft, brudd på menneskerettigheter, miljøforurensning, våpenindustri og aktivitet som bryter med norsk – eller eget lands – lovgivning.

Ingen bestemmelser i finansreglementer er overtrådt og det har ikke funnet sted avvik fra dette.

Likviditetsutviklingen 2014



Diagrammet ovenfor viser kommunens likviditetsutvikling gjennom 2014. Likviditeten påvirkes av periodiske inn- og utbetalinger i driftsregnskapet samt utbetalinger og låneopptak i investeringsregnskapet. Når likviditetsbeholdningen til tider har vært relativt høy, skyldes dette ubrukte lånemidler. Etter som kommunen nå er mer ajour med sine investeringer, har dette gradvis medført at likviditeten har vært lavere enn tidligere år. Kommunen har i 2014 ikke valgt å plassere midler i sertifikater eller obligasjoner. Årsaken til det er den forholdsvis uforutsigbare utviklingen på finansområdet og den nevnte reduksjonen i likviditetsvolum. I 2014 er hele den kommunale likviditetsbeholdning plassert på rentebærende innskuddskonti, i all vesentlighet hos kommunens hovedbank-forbindelse og i all hovedsak til flytende rente pluss en avtalt margin.

Låneporteføljen

Sammendrag:

Kommunens lån er hovedsakelig skaffet til veie gjennom Kommunalbanken, men også verdipapirmarkedet er benyttet som lånekilde. Samlet utgjør låneporteføljen 1.016 millioner kroner (eksklusive Husbank). Lånene er etablert med flytende rente basert på 3m nibor og med et tillegg for en kredittmargin. I tillegg er det etablert renteswapper/fastrente, som samlet medfører at andel fast renter i låneporteføljen er 44%. Lånene i porteføljen har lang løpetid og 85% av lånevolumet har forfall i 2025 eller senere. Refinansieringsrisikoen vurderes å være lav. Gjennomsnittlig porteføljerente er 3,08% og denne holdes oppe av tidligere etablerte fastrenteavtaler. Nivået på lange fastrenter har falt til nye, rekordlave nivåer og markedsaktørene priser inn at nivået på flytende rente vil falle inn i 2015 - og holde seg lavt gjennom hele økonomiplanperioden.

Sammensetning av låneporteføljen.

Låneporteføljen utgjør samlet et volum på 1.016 millioner pr. 31. desember 2014. Lånene er gitt av Kommunalbanken, men kommunen har også lån via verdipapirmarkedet. Andelen lån fra verdipapirmarkedet har økt i 3. tertial.

Långiver	31.des.14	andel
Kommunalbanken	869	0,86
Verdipapirmarkedet	146	0,14
(tall i mill)	1 016	1,00

Løpetid på lånene.

Kommunen har lang løpetid på de fleste lån og ca 85% av lånemassen har forfall i 2025 eller senere. Langsiktige lån i Kommunalbanken har en kredittmargin på 0,4 prosentpoeng, men kommunen kan oppnå bedre marginer ved å finansiere seg kortere i verdipapirmarkedet. Fordelen med bedre marginer i verdipapirmarkedet må veies opp mot ulempen med hyppigere refinansiering som verdipapirlån medfører. Løpetiden på kommunens lån er innenfor bestemmelsene i finansreglementet.

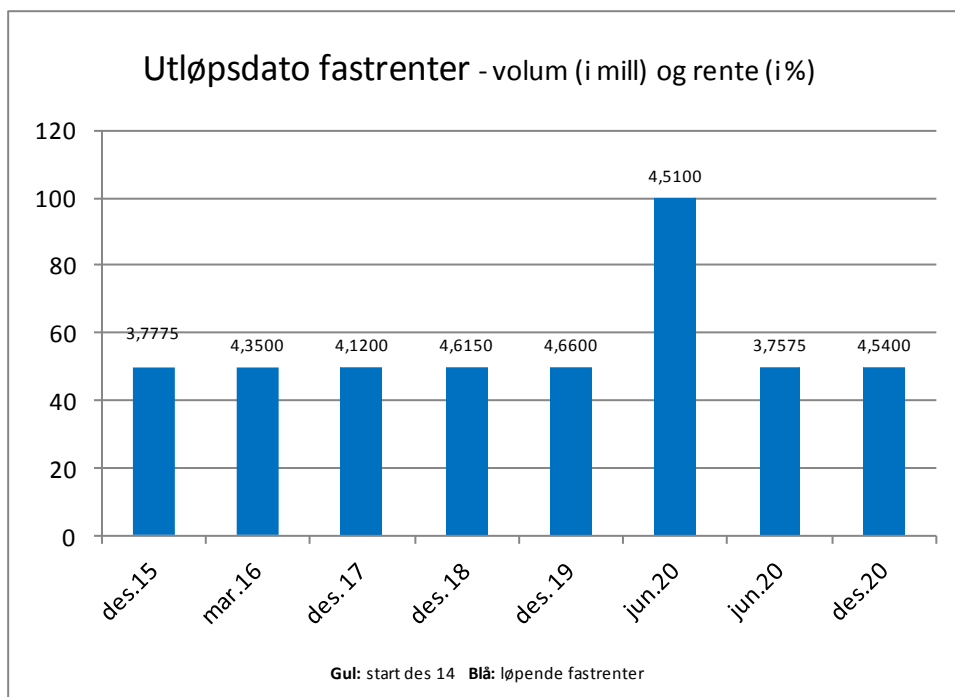
Långiver	saldo 31.12.2014	utløps- dato
Obligasjonslån forfall juni 2016	100 000 000	juni 2016
Sertifikatlån ff 03/15	46 480 000	mars 2015
Kommunalbanken flytende margin m/ avdrag	70 970 000	mars 2038
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	76 700 000	mars 2037
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	130 000 000	mars 2031
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	132 568 500	desember 2025
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	69 200 000	desember 2030
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	46 000 000	juni 2027
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	28 817 980	mars 2026
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	69 563 530	desember 2028
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	42 800 000	juni 2026
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	129 000 000	mars 2030
Kommunalbanken flytende margin u/ avdrag	73 800 000	desember 2036

Om kommunens låneportefølje.

Lånene i porteføljen har flytende rente, basert på 3M nibor og renteregulering hver 3. måned på IMM (internasjonale oppgjørsgdatoer). I tillegg til niborrenten kommer et margintillegg. Kommunalbanken opererer med en kredittmargin lik 0,4 prosentpoeng på slike lån. I verdipapirmarkedet har marginene vært lavere og samtidig vist fallende tendens. Ved siste renteregulering (IMM desember) var 3M nibor 1,49% og med tillegg på 0,4% i margin gir dette en flytende rente på 1,89%.

Deler av porteføljen har fast rente. Dette er gjort ved at det er etablert rentebytteavtaler/renteswapper. Slike swapper representerer en sikring av kontantstrømmen/renteutgiften på lånemassen, slik at den blir mer stabil og forutsigbar. Mot slutten av året har renter på alle løpetider kommet ned på nye, rekordlave nivåer. Allerede etablerte fastrenter fremstår på denne bakgrunn som høye. Ved å benytte renteswapper (fremfor tradisjonelle fastrentelån) kan lån konkurranseutsettes uten at man kommer i berøring med kursproblematikken som fastrenter representerer.

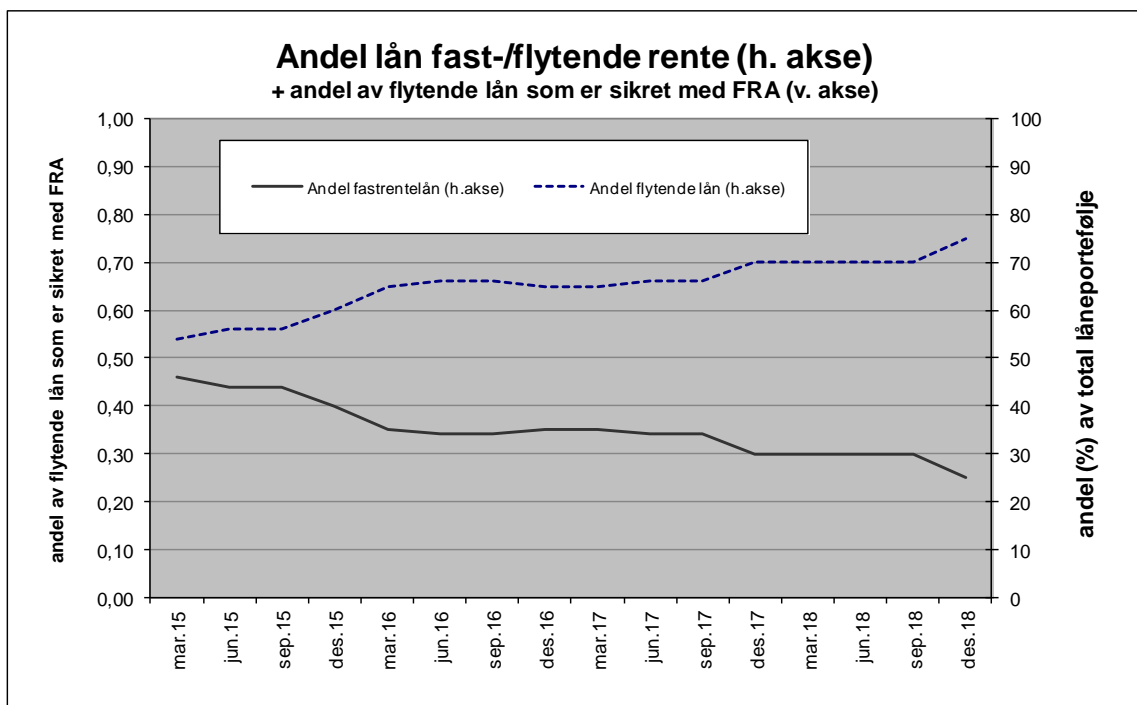
Andelen fast rente i kommunens låneportefølje er 44%. Utløpstidspunkt, volum og rentenivå på fastrentene fremgår av tabellen:



Låneporteføljen har en gjennomsnittlig durasjon (gjennomsnittlig rentebindingstid) på 1,72 år, mens rentefølsomheten (uttrykk for hvor stor verdiendringen på et lån blir ved rentendringer) ligger på 1,69 %.

Fremskriving av fastrenteandel.

Ved å legge til grunn eksisterende lån og fastrenter - og samtidig ta høyde for nye låneopptak og avdrag i økonomiplanperioden, kan forholdet mellom fast- og flytende rente i låneporteføljen fremskrives. Tabellen under illustrerer denne fremskrivingen:



Strategi for rentesikringer.

Kommunens finansreglement inneholder regler og rammer for bruk av rentesikring. Rentesikringer tas i bruk for å skape forutsigbarhet og stabilitet i kontantstrømmen knyttet til renteutgifter. Etablering av rentesikring skjer i hht. intern strategi for innlån og rentesikring. Rentesikringene foretas under forutsetning om lang tidshorisont og at de vil bli holdt til forfall.

Verdi på låneporteføljen og rentesikringer.

I 3. tertial har nivået på fastrenter falt ytterligere. Dette medfører at differansen mellom prisen på nye fastrenter, og allerede etablerte fastrenter, har økt. Fallende markedsrenter medfører økt overkurs på kommunens fastrenteposisjoner. Ved årsskiftet utgjør overkursen ca 5,5% av samlet lånemasse - eller 55 millioner kroner. Når fastrenteperioden utløper vil markedsverdien igjen være lik pålydende (overkurs lik null).

Kommunens flytende innlån rentereguleres hver 3. måned på IMM, dvs. i takt med markedsrenten. Dette gjør at renten på lånene er markedsriktig til enhver tid. Med markedsriktig kortrente, vil markedsverdien (kursen) av lånene ligge tett inn til pålydende verdi.

Tabellen under viser kommunens fastrenteposisjoner, hvilken fastrente som betales, utløpsdato for fastrenten og markedskursen på rentesikringen. Kommuner regnskapsfører ikke endringer i markedskursen på rentesikringer, så lenge påkrevd dokumentasjon for slik regnskapsføring er etablert. Kommunen har etablert slik dokumentasjon.

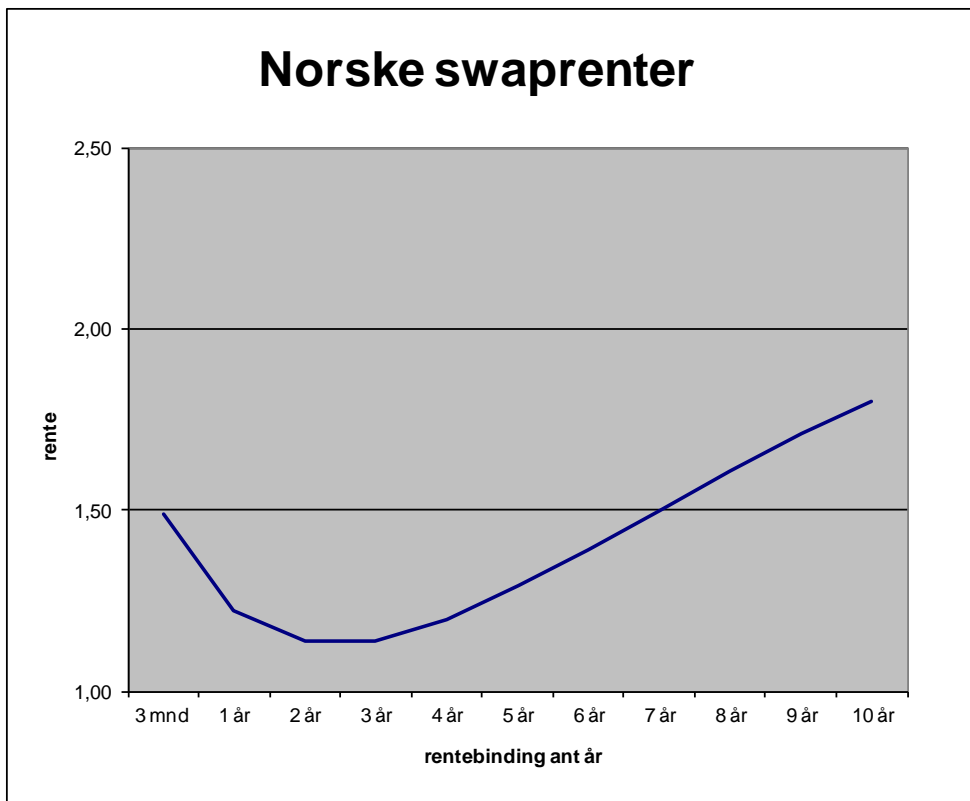
motpart	kupongrente	sluttdato	volum	markedskurs	markedsverdi	startdato	type sikring
Nordea	3,7775	imm des 15	50 000 000	102,37	51 185 000	løpende	kontantstrøm
Nordea	4,3500	imm mar 16	50 000 000	103,71	51 855 000	løpende	kontantstrøm
Danske Bank	4,6150	imm des 18	50 000 000	113,23	56 615 000	løpende	kontantstrøm
Danske Bank	4,6600	imm des 19	50 000 000	116,36	58 180 000	løpende	kontantstrøm
DNB	4,5100	imm jun 20	100 000 000	116,94	116 940 000	løpende	kontantstrøm
Danske Bank	3,7575	imm jun 20	50 000 000	112,96	56 480 000	løpende	kontantstrøm
Nordea	4,1200	imm des 17	50 000 000	108,62	54 310 000	løpende	kontantstrøm
Danske Bank	4,5400	imm des 20	50 000 000	118,35	59 175 000	løpende	kontantstrøm

Ved utløpet av rentebindingsperioden ("sluttdato") vil markedsverdien være lik pålydende ("volum").

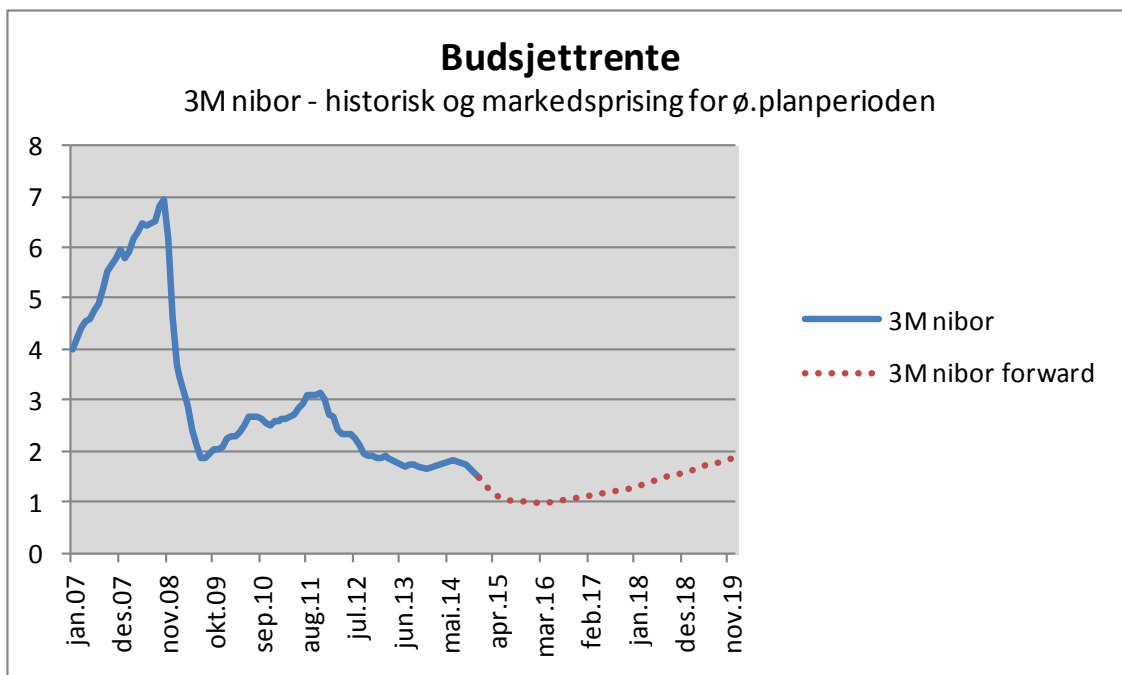
Markedet for lån med kommunal risiko.

Lave renter i Europa forplanter seg ut i markedet. Det betyr at også kommunen nå kan binde renten langt på svært lave nivåer.

Lånemarginen for kommuner har vist noe fallende tendens i 3. tertial 2014. Kommunalbanken holder likevel sin margin på niborlån uendret på 0,4%. I verdipapirmarkedet ligger marginen for 3-års obligasjoner med kommunal risiko omkring 0,2%. Kurven nedenfor viser hva det koster å binde renten for de ulike løpetider ved årsskiftet (marginen på lånet kommer i tillegg).



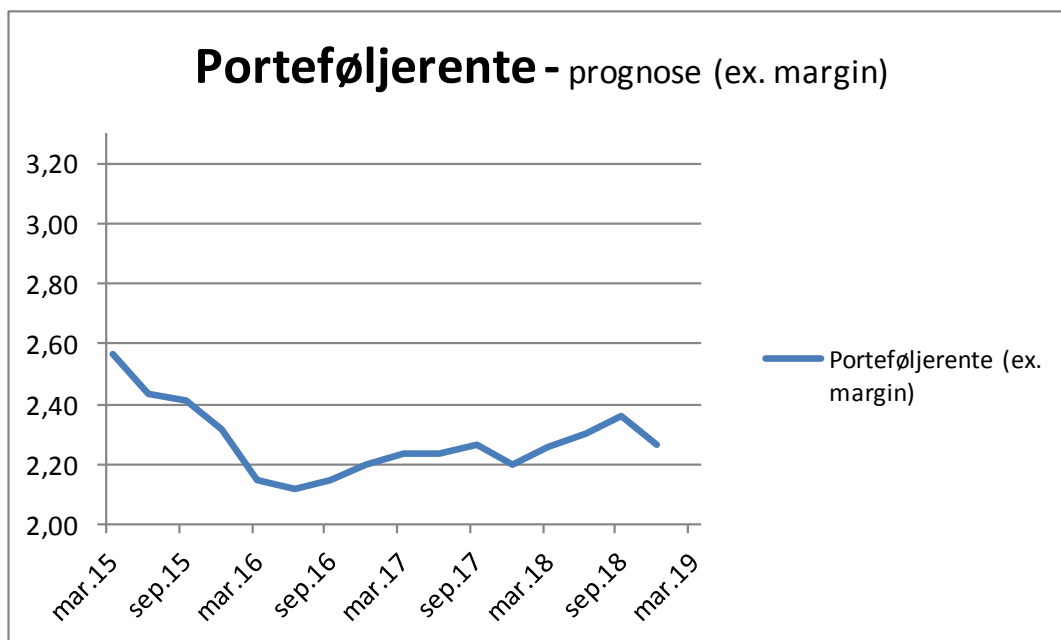
FRA-markedet (sikringsinstrument som viser forventet nivå på fremtidig 3M nibor) illustrerer at den flytende lånerenten anslås å ligge lavt for resten av økonomiplanperioden. Grafen nedenfor (rød, stiplet linje) viser hvordan 3M nibor prises for resten av økonomiplanperioden. Selv i desember 2018 forventes denne nøkkelrenten å ligge omkring 1,5% og dette er nesten ett prosentpoeng lavere enn forventningen var ved utløpet av 2. tertial 2014:



Markedsrenter og egne betingelser.

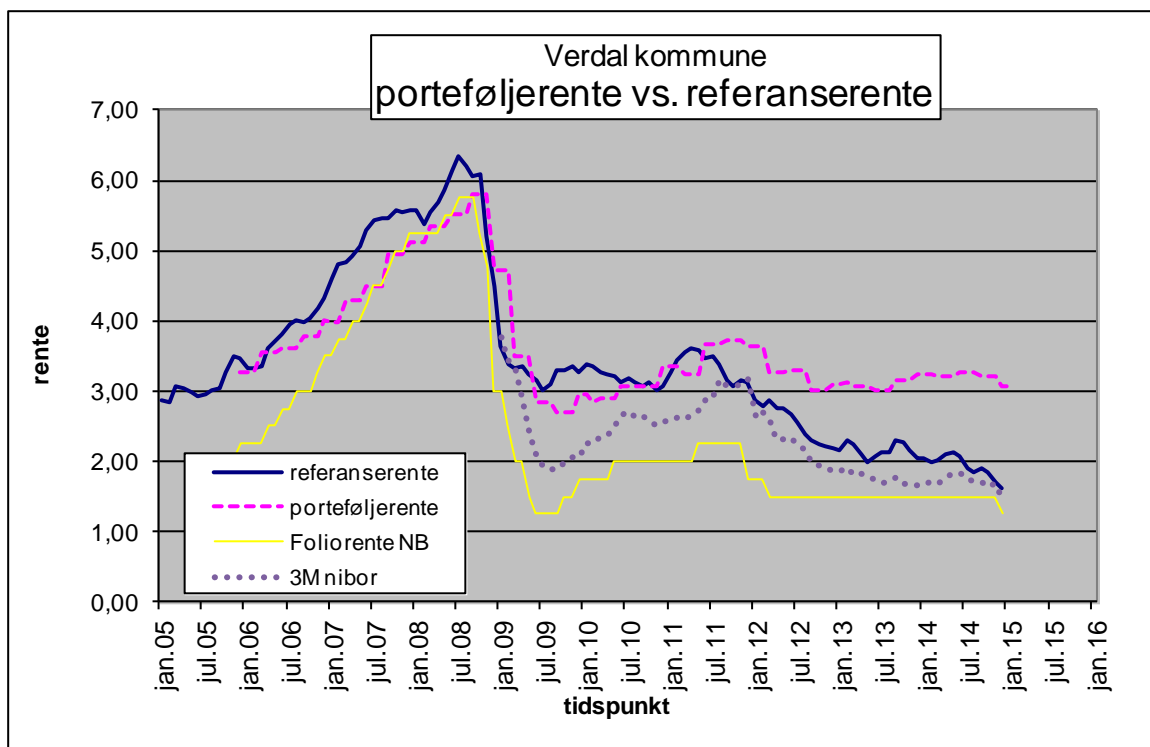
Ved utløpet av 2014 er gjennomsnittrenten i kommunens låneportefølje 3,08%. Dette er ca. 1,2 prosentpoeng høyere enn den flytende renten på lån i Kommunalbanken (1,89%). Porteføljerenten trekkes opp av løpende fastrenter som er etablert i tidligere år.

I grafen nedenfor er kommunens gjennomsnittlige lånerente fremskrevet for økonomiplanperioden. Denne illustrerer at porteføljerenten forventes å falle.



Sammenligning av renteutgifter (benchmarking).

Benchmarking av lånerenten foretas mot en referanserente som er sammensatt av 3M nitor (34% vekt) og 4 års fastrente (66% vekt). Referanserenten er oppgitt uten kredittmargin. Grafen nedenfor illustrerer at det har utviklet seg et negativt avvik mellom porteføljerenten og referanserenten. Dette gapet skyldes 2 forhold. For det første betaler kommunen en markedmessig margin på sine lån. Dette utgjør et avvik som over de siste årene har kommet opp i en forskjell på 0,5-0,6 prosentpoeng, sammenlignet med tidligere. Resten av avviket skyldes at nivået på fastrenter har falt. De nye, lave verdiene på fastrenter kommer umiddelbart inn i referanserenten, og denne kurven faller, mens kommunen må la sine fastrenter løpe til forfall før de kan fornyes i markedsriktig fastrente.



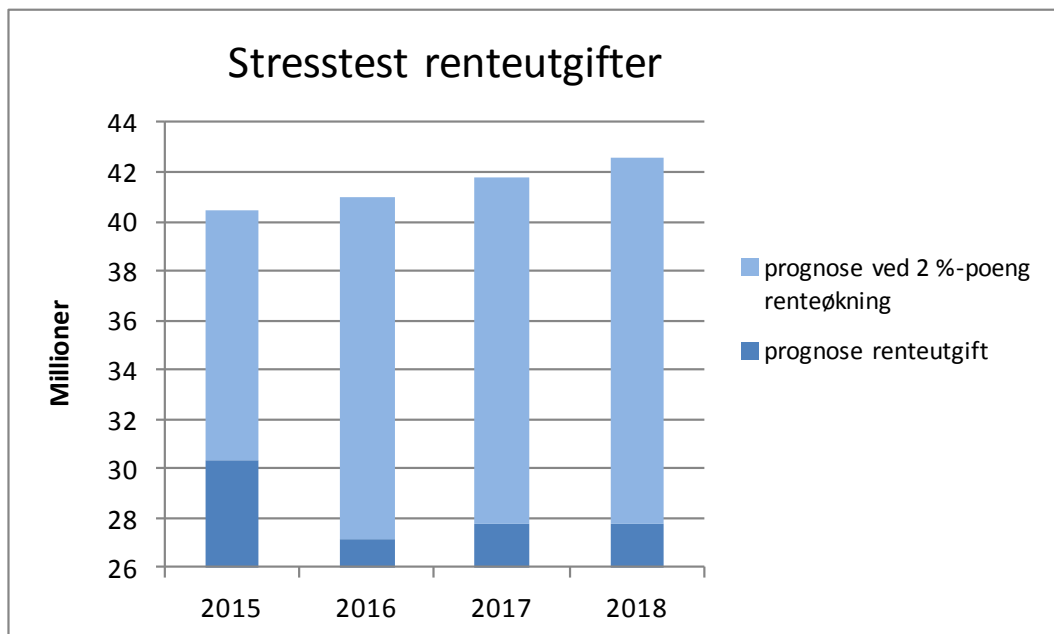
Vurdering og håndtering av finansiell risiko.

Kommunen vurderer den finansielle risikoen i henhold til interne rutiner for finansforvaltning. Dette innebærer periodiske vurderinger, i tillegg til vurderinger i forkant av risikotilpasninger og låneopptak. Vurderingene som gjennomføres blir arkivert.

Samlet vurderes den finansielle risikoen å være tilfredsstillende, ønsket og innenfor rammene i vedtatt finansreglement, intern låne-/sikringsstrategi, forskrift og gjeldende lov.

Rentesjokk.

Grafen nedenfor illustrerer prognosen på kommunens renteutgifter (brutto) i økonomiplanperioden (mørk farge). I tillegg er det laget en beregning på hvordan en umiddelbar renteøkning på 2 prosentpoeng vil slå ut på kommunens renteutgifter (lysere farge). Dette kalles en "stresstest" og den har som formål å vise effekten av et forhåndsdefinert markedssjokk. Stresstester er vanlig å lage både for låntagere og investorer.



En eventuell renteoppgang vil også ha betydning for kommunens selvfinansierende lån og aktivaside. Det ikke tatt høyde for dette i beregningen ovenfor.

Avviksanalyse låneporteføljen - nøkkeltallsrapport.

Verdal kommune

jfr. forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, vedtatt finansreglement og intern rutinebeskrivelse for finansområdet.

Rapport "Nå" : IMM desember 2014

Rapport "Forrige" : IMM september 2014

Sammensetning av passiva:	Nå	Forrige		Krav/limit
Andel lån med fast rente:	44 %	45 %	Maksimum	80 %
Andel lån med flytende rente:	56 %	55 %	Maksimum	80 %
herav rentesikret for (resten av) 2015	0 %	0 %		
herav rentesikret for 2016	0 %	0 %		
Gjennomsnittlig durasjon (år)	1,72	1,59	Min./makskrav:	0-4 år
Porteføljens rentefølsomhet (%)	1,69	1,56		-
Lengste rentebinding (utløpsår)	2020	2020	Maksgrense	-
Andel største enkeltlån i porteføljen:	13 %	13 %	Maksimalgrense:	35 %
Gjennomsnittlig porteføljerente:	3,08 %	3,20 %		
Anslag renteutgift 2014 (mill. kroner)	32,6	32,7	Budsj. renteutg.	
Anslag renteutgift 2015 (mill. kroner)	30,38	33,03		
Innløsningsverdi passiva (i prosent). Negativ verdi kommer i tillegg til pari kurs, mens positiv verdi kommer til fradrag til pari kurs.	-5,45 %	-3,74		
Innløsningsverdi passiva (i mill kroner). Negativ verdi kommer i tillegg til pålydende gjeld, mens positiv verdi kommer til fradrag til pålydende gjeld	-55	-37		
Innløsningsverdi FRA-sikring (mill. kr)	0	0		
Lån som skal refinansieres innen 1 år (%)	5 %	0	Maksgrense	40 %

Kommentar til "vesentlige markedsendringer":

Kraftig fall i forwardrenten for hele økonomiplanperioden.

Marginer på lån med kommunal risiko er omtrent uendret.

3.5. Driftsresultat for kommunedelplanområdene

Kommunestyret vedtok netto utgiftsrammer for det enkelte virksomhetsområde ved behandlingen av budsjettet for 2014. ISK-enhetene gjennomgås i egen årsberetning.

Virksomhetslederne har brukt regnskapstall inkl. finansinntekter/finansutgifter og bruk av/avsetning til fond i sine rapporter. Dette avviker fra regnskapsskjema 1 B som viser regnskap ekskl. finansinntekter/finansutgifter og bruk av/avsetning til fond. Regnskapsskjema 1 B inngår i Kostrapporter og i rapporter til fylkesmannen. For å unngå forvirring viser oversikten under alle tall. Avvik vises i forhold til regnskapstall inkl. finanstransaksjoner og fond.

Ansvarsområde	Enhetsvise regnskap 2014	Differanse regnskap	Skjema 1 B Regnskap 2014	Enhetsvise Revidert Budsjett 2014	Differanse budsjett	Skjema 1 B Revidert Budsjett 2014
		(skjema 1A)			(skjema 1A)	
Rådmann	29 855 025	-297 859	29 557 166	29 942 655	450 000	30 392 655
Kultur- og turtjenesten	23 177 766	289 435	23 467 202	23 646 196	292 495	23 938 691
Oppvekst felles	104 584 483	50 964	104 635 447	99 673 674	392 367	100 066 041
Virksomhetsleder skole/SFO	170 893 496	-14 732	170 878 764	171 213 236	78 750	171 291 986
Virksomhetsleder bhg	-212 389	-18 530	-230 919	2 686 020	-	2 686 020
Ressurssenter oppvekst	51 730 739	113 060	51 843 800	46 614 114	1 835 210	48 449 324
NAV Sosial- og flyktningetjenesten	36 729 942	2 000 000	38 729 942	35 075 200	2 000 000	37 075 200
Teknisk drift	36 350 150	-2 699 239	33 650 910	36 220 002	1 200 000	37 420 002
Hjemmetjenesten	77 963 558	349 445	78 313 004	76 548 876	346 389	76 895 265
Institusjonstjenesten	76 097 477	1 340 959	77 438 436	75 426 058	1 061 275	76 487 333
Bo- og dagtilbudstjenesten	71 459 164	-491 085	70 968 079	72 957 440	665 510	73 622 950
Finansområder	-712 204 160	720 875 601	8 671 441	-705 777 091	705 802 000	24 909
Kommunens andel til ISK	33 574 748	-7 118	33 567 630	35 773 620	-	35 773 620
TOTALT	0	721 490 901	721 490 901	-	714 123 996	714 123 996

4. Kommunedelplanområdene

4.1. Administrasjon - finans

Grp. ansvar	Regnskap 2014	Revidert budsjett	Forbruk	Avvik	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Rådmann	29 855 025	29 942 655	99,7	87 630	20 592 000	18 037 406
Rådmannen - finans	-712 204 160	-705 777 091	100,9	6 427 069	-671 033 000	-676 502 846
Kommunens andel til ISK	33 574 748	35 773 620	93,9	2 198 872	35 025 000	33 841 030
SUM ADM/FINANS	-648 774 387	-640 060 816	101,4	8 713 571	-615 416 000	-624 624 410

Området viser et positivt avvik på knapt 9 millioner kroner. Hovedsakelig skyldes dette at kommunens samlede merforbruk i 2014 er inntektsført her i påvente av kommunestyrets vedtak om inndekning. I tillegg bidrar Innherred samkommune med en tilbakeføring til kommunen på ca. 2,2 millioner kroner. Det er verdt å merke seg at samkommunen i 2014 hadde en nominelt lavere forbruk enn i 2013. Rådmannsområdet leverte i 2014 et regnskap i samsvar med budsjett. Kommunens fellesinntekter (skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt) og –utgifter (finansposter) er inkludert i disse tallene og særskilt omtalt tidligere ei rapporten.

Regnskapet for Verdal kommune for 2013 ble avsluttet med et reelt overforbruk på ca. 13 mill. kroner. Tertialrapport etter 1. tertial for 2014 viste at 2014 ble et utfordrende år økonomisk. Aktivitetsnivået ved utløpet av 2013 var med inn i 2014. Spesielt tunge elementer som merforbruk innen barnevernet er ikke reversible kostnader.

De aller fleste områdene rapporterte ved utgangen av april 2014 å ligge og balansere på et periodisert forbruk rundt 100 %. Unntakene var:

- barnevern
- økonomisk sosialhjelp
- skole/SFO

I sum var prognosen samlet overskridelse på om lag 14 millioner ved årets slutt hvis trenden skulle vedvare ut året. De områder som lå an til overskridelse skisserte ulike tiltak for å redusere merforbruket, men rapporterte at de ikke klarte å nå målet om økonomisk balanse innenfor egne områder. Hovedtrekkene i utfordringsbildet for 2014 ble kjent allerede i januar, når regnskapsresultat for 2013 ble klart. Gjennom våren 2014 var rådmannen tydelig internt i organisasjonen på at man i 2014 måtte drive svært nøkternt og hele tiden klare å ta ut besparelser i form av de daglige kloke valgene på alle nivå i hele driftsorganisasjonen. Ved kommunestyrets behandling av sak 68/14 «Budsjettjustering Verdal kommune» ble en rekke tiltak vedtatt, og samlet ble ca. 6,5 millioner kroner overført fra virksomhetsområdene til post for reserverte bevilgninger. Dette beløpet ble ved behandlingen av regnskapet etter 2. tertial disponert til styrking av budsjetttrammene for Skole/SFO, Ressurssenter oppvekst (barnevern), NAV og Hjemmetjenesten.

4.2. Oppvekst

Grp. ansvar	Regnskap 2014	Revidert budsjett	Forbruk	Avvik	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Oppvekst felles	104 584 483	99 673 674	104,9	-4 910 809	1 497 659	976 605
Virksomhetsleder skole / SFO	170 893 496	171 213 236	99,8	319 740	166 459 459	170 289 768
Virksomhetsleder barnehage	-212 389	2 686 020	-7,9	2 898 409	1 143 882	3 578 576
Ressurssenter oppvekst	51 730 739	46 614 114	111,0	-5 116 625	139 172 000	143 404 484
SUM OPPVEKST	326 996 329	320 187 044	102,1	-6 809 285	308 273 000	318 249 433

Barnehage

Tjenestetilbud

Tjenestetilbudet har blitt noe redusert for sektoren samlet sett som følge av PS 68/14 - Budsjettjustering Verdal kommune. Oppvekst har påbegynt samme prosess som Helse og Velferd hvor det inngås forventningsavtaler på alle ledernivå. Dette for å sikre at alle i organisasjonen ledes slik at vi når målene realiseres innenfor eksisterende ramme.

Barnehager

Barnehager i Verdal har løpende opptak av barn hele året. Bemanning reguleres forløpende som følge av endret barnetall. Kommunen har totalt sett full barnehagedekning. Bemanningsnorm er satt til 6,2 på storbarn og 3,4 på småbarn. Reinsholm barnehage er en forsterket barnehage og Vinne barnehage gir tilbud om åpen barnehage.

Barnehagene melder at forventning fra brukere er høyere enn det de har mulighet til å gi innenfor de gitte rammer. Dette til tross for at det gjøres en god innsats for å gi en best mulig tjeneste. Det er igangsatt en mulighetsstudie angående struktur for barnehager i Verdal kommune.

Skole/SFO

Tjenestetilbudet har i all hovedsak fokus på å gi et best mulig tilbud til barn/unge ut fra de midlene som området har hatt til rådighet. Det har vært svært utfordrende, og vanskelig med den tilgjengelige budsjetttramme for både skole og SFO. Virksomhetsleder vurderer kontinuerlig driftsnivået ved skolene og SFO i forhold til forsvarlig drift, men enkelte ganger må man sette inn ressurser i svært krevende situasjoner.

Ressurssenter oppvekst

I 2014 ble sammenslåingen av Ressurssenter Oppvekst og Ressurssenter Helse, omsorg og velferd gjennomført. For å videreutvikle samarbeid og koordinering rundt flyktninger ble det i løpet av året besluttet å samle ansvaret for forvaltningen av integreringstilskuddet hos flyktningekoordinator f.o.m. 01.01.15. Møllegata voksenopplæring har hatt utfordringer i forhold til lokalene sine. Dette er et resultat av beslutningen om å øke antallet som vi bosetter i kommunen, og det ble i løpet av 2014 behov for å leie lokaler for å ha klasserom nok til å gjennomføre den undervisningen. Frisklivssentralen ble i løpet av 2014 utpekt til å være en av 5 utviklingssentraler i Norge, og Frisklivssentralen i Verdal er utviklingssentral for Møre- og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag fylker. Utgiftsnivået i Barneverntjenesten økte omfattende i slutten av 2013, og utgiftsnivået har steget også i løpet av 2014. PPT har stått overfor store utfordringer i 2014, et høyt sykefravær og vansker med å rekruttere og beholde gode fagfolk har vært en stor utfordring. Dette har rammet barn, unge og foresatte i kommunen gjennom at ventelistene har økt, og saksbehandlingstiden er alt for lang.

Økonomi

Barnehager:

Kommunale barnehager hadde i 2014 et positivt avvik mellom budsjett og regnskap. Årsak til dette er noe høyre andel barn enn budsjettet, lavere pensjonsutgifter, noe mer refusjoner og meget tett og stram økonomistyring. Det er kontinuerlig tatt grep for å tilpasse drifta i forhold til tilgjengelige rammer.

Oppvekst felles besørger bl.a. overføring av kommunale driftstilskudd til både kommunale og ikke-kommunale barnehager. Området har et negativt budsjettavvik på samlet 4,9 millioner kroner i 2014. Hovedårsaken til dette er en avsetning i regnskapet på vel 3,7 millioner kroner til eventuell utbetaling til ikke-kommunale barnehager i 2015. Dette er avsatt på bakgrunn av kommunens kostnader knyttet til pensjonsordningen i 2012 og 2014. Avsatt beløp er beregnet ut fra forsiktighetsprinsippet (worst-case).

Skole

Totalt sett har grunnskolen i Verdal nå kostnadskontroll og går følgelig med overskudd samlet sett. Rammene har imidlertid vært kraftig presset som følge av:

- Økning i sakkyndige vurderinger
- Innføring av valgfag
- Økning i andel av skyssutgifter
- Økte utgifter knyttet til fosterheimsplasserte elever (grunnskoleundervisning og spesialpedagogisk hjelp)
- SFO: Det er et område hvor det brukes mye penger i Verdal sett opp mot målsettingen om at SFO skal drives til kostpris Dette lar seg ikke gjennomføre med bakgrunn i vedtaket om at funksjonshemmede elever skal ha gratis SFO, og at SFO må ha forsterkede ressurser på barn med særskilte behov. SFO gikk totalt med et underskudd på 1,4 millioner i 2014. Samlet sett ble det da brukt 3,7 millioner på SFO i 2014.

Det er jobbet meget godt med samhandling mellom helse og oppvekst skole/sfo det siste året, noe som har medført at området har fått tilført vesentlig større inntekter fra statlig hold gjennom resurskrevende brukere i kommunen.

Ressurssenter oppvekst

ROS hadde et merforbruk på ca. 5,1 million. De største økonomiske utfordringene for ROS i 2014 har vært knyttet til kostnadsøkningen i barnevern, voksenopplæring på grunnskolens nivå (ved Sjøfsgården i Levanger) og fengselshelsetjenesten.

Kostnadsoverskridelsene kommer på følgende områder:

Barnevern:

- Fosterhjemsplasseringer
- Institusjonsplasseringer
- Omkostninger i forbindelse med enkeltsaker og juridisk bistand,
- Fosterhjemsgodtgjøringer
- Utgifter til tolketjeneste.

Voksenopplæring:

- K p av lovpålagte tjenester

Fengselshelsetjenesten

- Statstilskuddet til tjenesten står ikke i forhold til de kostnadene vi har med å opprettholde et forsvarlig helsetilbud ved Verdal fengsel.

Budsjettreguleringer og innsparinger i løpet av 2014 har v ert en arbeidskrevende prosess som blant annet har medført avvikling av stillinger, at stillinger har blitt holdt vakante – med påfølgende merarbeid for andre ansatte, kutt i tilbud som God samliv, reduserte tilbud om Bap grupper osv. Disse kuttene/kostnadsreduksjonene har gått på bekostning av det forebyggende og ikke lovpålagte arbeidet

4.3. Helse, omsorg og velferd

Grp. ansvar	Regnskap 2014	Revidert budsjett	Forbruk	Avvik	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Vinne/ Vuku omsorg- og velferdsdistr.	0	0	0,0	0	0	85 697 833
�ra omsorg- og velferdsdistr.	0	0	0,0	0	0	112 135 724
NAV Sosial- og flyktningetjenesten	36 729 942	35 075 200	104,7	-1 654 742	33 321 000	32 762 231
Ressurscenter helse/omsorg/velferd	0	0	0,0	0	31 228 000	31 433 057
Hjemmetjenesten	77 963 558	76 548 876	101,8	-1 414 682	61 218 790	0
Institusjonstjenesten	76 097 477	75 426 058	100,9	-671 419	73 631 514	0
Bo- og dagtilbudstjenesten	71 459 164	72 957 440	97,9	1 498 276	65 231 696	0
SUM HELSE/OMSORG/VELFERD	262 250 141	260 007 574	100,9	-2 242 567	264 631 000	262 028 845

Helse og omsorg leverer et regnskapsresultatet i 2014 med et merforbruk på kr 587.825,-. Med et budsjett i overkant av 230 mill kr er det godt levert. Inngangen på året ble krevende i og med at kommunens regnskapsresultat i 2013 viste et merforbruk på 10 mill kr. Helse og omsorg sitt bidrag for å redusere merforbruket 2013 og justering av budsjetttrammene i 2014, var totalt på 1,8 mill. Det ble lagt ned et betydelig arbeid i dette, og aktivitetsendringene som ble foretatt i 2014 videreføres og f r full effekt i 2015. Aktivitetsendringene hadde ikke latt seg gjennomføre hvis det ikke var for god innsats fra ansatte og et fokusert lederskap på å nå målene.

Ressurskrevende tjenester er en utfordring for drifta i helse- og omsorgstjenesten. Mange faktorer er uforutsigbare med tanke på hva vi får refundert av staten. Ordningen faller blant annet bort når bruker som har slike tjenester fyller 67 år. På tross av dette viser årsresultatet i 2014 bra treffsikkerhet med en refusjon tilsvarende 33 mill, 0,6 mill mer enn beregnet. Det er lagt ned en betydelig innsats i å samordne tjenestene med oppvekstområdet for de som har ressurskrevende tjenester, slik at brukerne i større grad kan oppleve helhet i tjenestetilbudet og kommunen får utnyttet sine ressurser bedre.

Ved inngangen til 2014 var Helseforetakene pålagt å øke pasientbehandlingen med 2,3%. Dette har hatt konsekvenser for Verdal kommune med tanke på mottak av utskrivningsklare pasienter. Kompleksiteten i sykdomsbilde pasientene har ved hjemkomst, krever at ansatte har og kan bruke sin kliniske fag- og mestringskompetanse i større grad, samtidig som de er gode på samhandling med fastlegene og ansatte i 2.linjetjenesten. For pasientens del betyr det en økning i tjenestebehov

ved hjemkomst, noe som utfordrer den interne logistikken i tjenestene, særlig mellom hjemmetjenesten og institusjonstjenesten. Antall meldt utskrivningsklare fra spesialisthelsetjenesten i 2014 var 752 pasienter, av dem var det 53 nye brukere. 391 pasienter er reinnlagt i sykehus etter hjemkomst, de fleste en eller to ganger, i ekstreme tilfeller opptil 11 ganger. Samtidig har 140 utskrivningsklare pasienter hatt 161 liggedøgn i spesialisthelsetjenesten etter at de er meldt utskrivningsklar. Det vil komme en egen redegjørelse for dette i juni 2015.

I mai ble elektronisk meldingsutveksling tatt i bruk, og det har bedret informasjonsutvekslinga mellom kommunehelsetjenesten og 2.linjetjenesten, blant annet i samhandlinga om utskrivningsklare pasienter.

Øyeblikkelig hjelp døgntilbud ble etablert 02.06.14 med to plasser på Verdal bo- og helsetun. Tiltaket er krever høy grad av medisinsk faglig kompetanse, og det er ansatt to sykehjemsleger i et årsverk til sammen. Dette bidrar til bedre kvalitet på institusjonstilbudet også for de som er tildelt langtids plass. Tiltaket finansieres av Helsedirektoratet og Helse Nord-Trøndelag HF til og med utgangen av 2015. Deretter er øyeblikkelig hjelp døgntilbud et lovpålagt kommunalt tilbud.

Ressurssenter helse og velferd (RHOV) ble fra 01.01.14 omorganisert. Tjenestene rus, rehabilitering, dagsenter kontakten, koordinerende enhet, fastleger og miljørettet helsevern/smittevern ble en del av helse- og omsorgstjenesten. Prosessen har på mange måter vært krevende, både for de som ble en del av helse- og omsorgstjenesten og de som har vært en del av virksomhetsområdet over år. Samkjøring av rehabiliteringstjenesten og hjemmetjenesten har vært vellykket. Hjemmetjenestene har i større grad gått fra omsorg til egenmestring etter at rehabiliteringstjenesten ble en del av dem, og det er en god start. Sammensmelting av ulike kulturer tar tid, og ledelse av slike prosesser tar tid. Innsatsviljen til alle parter er god, og synergiene av samordning av tjenestene vil øke i årene framover.

Helse og omsorgstjenesten har hatt fokus på tildelingspraksis i 2014, og har blant annet kartlagt at tildeling av psykisk helsetjeneste er mer enn doblet i antall brukere i løpet av de tre siste årene. Støttekontakttjenesten er omtrent fordoblet i samme tidsperiode, mens BPA ordningen er redusert med 50% i antall brukere. Mange av brukere som tidligere hadde BPA ordning har søkt om andre typer tjenester. Opprettelse av saksbehandlert kontor og utarbeidelse av egnet kartleggingsverktøy for å sikre at tildeling av tjenester understøtter brukernes egenmestring, er iverksatt. Rehabiliteringstjenesten har også hatt en gjennomgang av sin tildelingspraksis, og har i større grad standardisert sine tilbud for å kunne se om tjenestemottakerne har ønsket effekt av tjenestene de gir. Institusjonstjenesten har etablert et grunnlag for standardisering av tjenestene.

Det er lagt ned et betydelig arbeid på å styrke «kompetansegrunnmuren» i organisasjonen. 380 ansatte har fått systematisk opplæring i dokumentasjonskravene jf helsepersonelloven, og bruken av tiltaksplaner som det viktigste arbeidsverktøyet i den daglige tjenesteytinga. Dette arbeidet er avgjørende for at tjenestene skal kunne levere rett tjeneste til rett bruker innen riktig tid.

Lederutvikling har også i 2014 vært et viktig satsingsområde. Det er inngått forventningsavtaler i alle ledernivå – mellom virksomhetsleder og kommunalsjef, mellom avdelingsleder og virksomhetsleder hvor alle leder etter samme mål og resultatmål de neste to årene.

Velferdsområde NAV har hatt et utfordrende år i 2014. Regnskapet gjenspeiler dette med et merforbruk i overkant av 1,6 mill. Det handler om krevende sammenhenger. Verdalen har en arbeidsledighet på 4,5% i utgangen av 2014, noe som ligger ca 2% over andre kommuner i Nord-Trøndelag. Dette har ført til økt press på supplerende økonomisk sosialhjelp. Samtidig er gjeldsutviklingen økende blant befolkningen og medfører stort behov for gjeldsrådgivning for grupper som i utgangspunktet ikke er i målgruppen for NAV sine tjenester. Ungdom i alderen 18 – 25 år som søker økonomisk sosialhjelp økte betydelig i siste halvdel av 2014. Denne trenden er bekymringsfull, mange har droppet ut av videregående skole, og

virkemiddelapparatet for å få dem i aktivitet/arbeid er mangelfullt. I tillegg har kommunen en boligmasse som ikke er egnet for målgruppen.

Kommunestyret har vedtatt mottak av 35 flyktninger i 2014, inklusive familiegjenforeninger har Verdal tatt imot 49 flyktninger i løpet av året. Dette krever økt innsats for tilrettelegging i bolig, opplæring, aktivitet/arbeid og supplerende økonomisk sosialhjelp. Innsatsen har vært stor, og løsninger i samarbeidet mellom ulike instanser er avgjørende for å lykkes i dette arbeidet. Det er for eksempel etablert et samarbeid med hjemmetjenesten om å gi arbeids- og språktrening for flyktninger som er ferdig med introduksjonsprogrammet.

4.4. Øvrige virksomhetsområder

Grp. ansvar	Regnskap 2014	Revidert budsjett	Forbruk	Avvik	Opprinnelig budsjett 2014	Regnskap 2013
Kulturtjenesten	23 177 766	23 646 196	98,0	468 430	23 555 000	22 539 878
Teknisk drift	36 350 150	36 220 002	100,4	-130 148	18 957 000	21 806 255
SUM KULTUR/TEKNISK	59 527 916	59 866 198	99,4	338 282	42 512 000	44 346 133

Kultur.

Kulturtjenesten leverer et regnskapsresultat i 2014 med et mindreforbruk på kr 468.430,-.

Mindreforbruket fordeler seg på flere områder og poster, bl.a. er det utbetalt lavere tilskudd til Stiklestad Nasjonale Kultursenter enn budsjettet (i hht statlig andel av tilskudd). Ellers er det siste halvåret bevisst holdt igjen på utgiftene for å være sikker på å holde seg innenfor budsjett.

Tjenestetilbudets nivå samsvarer med de forutsetningene som lå til grunn i budsjettet.

Biblioteket.

Besøk og utlån holder seg på samme nivå som tidligere år. Ved siden av ordinært utlånsarbeid har biblioteket drevet helsefremmende arbeid mot ulike målgrupper. Mot barn og unge gjør de det gjennom prosjektet «Nord-Trøndelag leser», og gjennom aktiv litteraturformidling ved bokbussbesøk på skolene. Lesestimulering og litteraturforsyning til barn og unge er også meget høyt prioritert, bl.a. Leseløveaksjon og sommerlese-aksjon som arrangeres i samarbeid med skolene, lesestund for førskolebarn annenhver uke og «Lesefest» en lørdag pr måned. Eldreinstusjonene får besøk av leseombud. Snakkekafé for fremmedspråklige og norsktalende var godt besøkt hver mandag. Begge disse tiltakene drives i samarbeid med frivillige.

Biblioteket er møtested for Verdal historielag og Nord-Trøndelag historielag
Fengselsbiblioteket er et populært tiltak for de innsatte og det rapporteres om stor interesse og meget høy utlånsaktivitet.

Bibliotekloven sier at biblioteket skal være en arena for offentlig samtale og debatt, samtidig som aktiv litteraturformidling blir en stadig viktigere del av bibliotekets arbeid. Dette er fulgt opp med arrangement.

Det er jevnlig kunstutstillinger på biblioteket, tre – fire forskjellige utstillere hvert år.

Kulturskolen.

Kulturskolen hadde ved utgangen av året 400 elevplasser fordelt på 340 ulike barn og unge. Det er venteliste på søkere som ikke har fått plass.

«Kulturskoletimen» ble gjennomført skoleåret 2013/14. Det var gratis og nådde ca 130 barn i smårinnene. De øremerkede midlene ble tatt bort fra Statsbudsjettet og tilbudet ble avvirket fra skolestart høsten 2014.

I hht budsjettvedtak opprettet kulturskolen et tilbud om opplæring på blåseinstrumenter for å støtte opp under det frivillige arbeidet som gjøres i skolekorpene.

Tilbudet i dans ble også utvidet med flere klasser. Danselærere kjøpes av Steinkjer kulturskole. I 2014 vedtok Norsk kulturskoleråd en Rammeplan for kulturskoler som Verdal kommune sluttet seg til. Det jobbes med å implementere denne i kulturskolens drift og i kommunens planverk.

Ungdommens kulturmønstring (UKM) ble gjennomført i februar 2014. Det var 46 ungdommer som på ulike måter var engasjert i UKM. Verdal kommune arrangerte i mars Fylkesmønstringa av Ungdommens kulturmønstring. Verdalsøra barneskole/Verdalsøra ungdomsskole var arena for arrangementet.

Den kulturelle skolesekken følger skoleåret og ble gjennomført etter de planene som var lagt. Skoleåret 2013/14 ble det gjennomført en lokal kunstfagsproduksjon på åttendetrinne på begge ungdomskolene. Tidligere oppsparte fondsmidler er disponert til dette formålet.

Kulturkontoret.

Kulturkontoret er tillagt et bredt ansvar på kulturområdet, og oppgavene som prioriteres kan fordeles på støtte-/veiledningsfunksjon i forhold til kulturlivet – spesielt frivillige organisasjoner, arrangement/kulturformidling, driftsfunksjon i forhold til en del tiltak, informasjon/representasjon eksternt og utvikling av nye tiltak og arenaer.

Året har vært sterkt preget av planarbeid med revidering av kommunedelplan kultur og Temaplan for anlegg for lek, idrett og aktivitet.

Fra september ble ny stilling med ansvar for idrett, fysisk aktivitet og folkehelse startet opp. Dette kom godt med i en periode hvor det har vært økende trykk på utvikling av idrettsarenaer, og et ønske om kommunal involvering i ulike prosesser. Kulturkontoret har vært involvert i utredningsarbeidet vedr friidrettsanlegg/fotballhall. Kvernmo Motor har jobbet videre med realisering av planene for motorsportanlegget og bygging av Vukuhallen startet opp på høsten. Kommunen har vært inne med veiledning, samarbeid og kvalitetssikring rundt disse anleggene.

Sett i et folkehelseperspektiv har kulturkontoret lagt vekt på helsefremmende arbeid blant den eldre delen av befolkningen. Den kulturelle spaserstokken er et virkemiddel i dette arbeidet. Kulturkontorets aktivitet har også vært preget av markering av grunnlovsjubileet, samt planlegging og gjennomføring av faste arrangementer.

Kommunen deler annethvert år ut Stiklestadprisen, og i 2014 ble den tildelt Karsten Alnæs. I 2014 ble «Utviklingsstipend for ungdom» opprettet og det første stipendet ble tildelt Runa Skrove Falch.

Verdal kommunes kulturpris ble tildelt Gjermund Larsen. Det tradisjonelle kulturprisarrangementet ble utvidet slik at også ungdomsstipendet samt Verdal idrettsråd sin ildsjelpris ble delt ut på dette arrangementet.

Teknisk drift.

Teknisk drift leverer et regnskapsresultat i 2014 med et merforbruk på kr 130.148,-.

Teknisk drift har stort sett utført driftstjenester i henhold til planlagt omfang og kvalitet.

Innenfor vannforsyning har det ikke vært noen spesielle problemer på ledningsnettet i 2014. Utvidelsen ved TINE har medført en betydelig økning av vannforbruket ved meieriet. I 2014 har TINE brukt 400000 m³ vann i forhold til 200000 m³ vann før utvidelsen. Dette tilsier at 25 % av vannet som produseres ved Hallemsåsen vannrenseanlegg går til TINE. Det økte vannforbruket medfører også at kapasiteten ved vannrenseanlegget nærmer seg taket. Det vil for eksempel ikke være rom for etablering av en ny stor vannforbrukende industrietablering på Ørin uten å utvide kapasiteten på vannverket først.

Innenfor avløpssektoren sliter vi med stor belastning på Ørin renseanlegg. TINE har utvidet meieriet sitt kraftig, med en kraftig økning av utslipp som følge. Også ECOPRO har påslipp av ett

vanskelig avløp. Dette medfører en betydelig økning av slammengder ved renseanlegget samt andre driftsproblemer. Blant annet kreves det spyling av avløpsledningen fra Skjördalsskalet 3-4 ganger årlig for å unngå att ledningen går tett. Økte slammengder medfører også betydelig økte driftskostnader innenfor avløpssektoren.

Innenfor vegsektoren kan året betraktes som et lite snørikt år unntatt i desember da det var ett stort snøfall i mellomjulen.

Innenfor kommunale bygg er det knappe rammer til drift og vedlikehold. Vedlikeholdet er tilpasset de økonomiske rammer som er gitt. Energiutgiftene totalt for kommunale bygg i 2014 endte på ca.10,0 mill.kr eks. mva, dette er det samme som i, men det i 2012 ble brukt 9,5 mill.kr til det samme formålet.

Investeringer:

- Brannsikring Verdal Bo og Helsetun gjennomført. I den forbindelse er også ett prosjekt vedrørende utbygging av Velferdsteknologi for bygget gjennomført.
- Anbud innhentet for omsorgsboliger Veslefrikktomta. Byggestart vinter 2015.
- 1.etasje og kjeller Gjensidigebygget satt i stand slik at hjemmesykepleien kunne ta lokalene i bruk i 2014.
- Det er gjort en del utbedringer ved Vinne barnehage.
- Det er opparbeidet 30 nye eneboligtomter ved Forbregd/Lein boligfelt i 2014.
- Sanering av vann/avløp Holte-Minsås-Lein (Iforbindelse med utbygging av gang/sykkelveg på samme strekning)
- Gang/sykkelveg langs Havnevegen, Ørin, ferdigstilt.
- Sanering av eksisterende vann/avløpsanlegg Ørmelen, etappe 4 ferdigstilt.